

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์)

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การพัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ ๓-๖ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สนองต่อธรรมชาติและ
พัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรมที่ได้กอดักอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร ความเมตตา และความ
เข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กมีความรู้ คู่ความดี เกิดเป็นศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าต่อตนเอง สังคม และ
ประเทศชาติ

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์)

วิสัยทัศน์

นักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์) มีความพร้อมทั้ง ๔ ด้าน เป็นองค์ความรู้ ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ของแต่ละห้อง สอดคล้องค่านิยมพื้นฐาน ๑๒ ประการ มีประสบการณ์พื้นฐานเรื่องอาเซียน เรียนรู้จากการจัดประสบการณ์ที่ดีของครู โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ มุ่งสู่การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่โปร่งใส ใส่ใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์)

พันธกิจ

- ๑.จัดการศึกษาให้นักเรียนทุกคนในเขตบริการได้เข้าเรียนและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ
- ๒.พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ
- ๓.ผลิตสื่อการเรียนรู้
- ๔.จัดค่ายนวัตกรรมการของแต่ละห้องเรียนเพื่อเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียนและปลูกฝังค่านิยม ๑๒ ประการ
- ๕.มีแผนจัดประสบการณ์ที่มีคุณภาพจัดประสบการณ์อย่างหลากหลาย สามารถพัฒนาผู้เรียนครบ ทั้ง ๔ ด้าน
- ๖.จัดค่ายปฐมวัยสู่อาเซียน เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์พื้นฐานเรื่องอาเซียน
- ๗.จัดค่ายวิชาการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์อย่างหลากหลาย
- ๘.จัดค่ายคุณธรรมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๙.ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน
- ๑๐.ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๑๑.พัฒนาระบบ ICT ให้สมบูรณ์
- ๑๒.จัดประสบการณ์ที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลงในแผนจัดประสบการณ์ ทุกแผน
- ๑๓ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนที่มีความหลากหลายโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์)

จุดมุ่งหมาย

๑. นักเรียนที่เรียนหลักสูตรพิเศษภาษาอังกฤษเข้ม(IEC) ระดับปฐมวัย สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้
๒. นักเรียนในเขตบริการได้เข้าเรียนและพัฒนาตนเองได้
๓. ครูได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ
๔. ครูผลิตสื่อการเรียนรู้แบบ BBL ไว้ใช้ในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน
๕. นักเรียนมีประสบการณ์ที่มีหลากหลายมีคุณลักษณะตามค่านิยมพื้นฐาน ๑๒ ประการผ่านการจัดค่ายตามนวัตกรรมเด่น
๖. ครูวิเคราะห์หลักสูตรสู่แผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์อย่างหลากหลาย
๗. นักเรียนมีประสบการณ์พื้นฐานอาเซียนผ่านการจัดค่ายปฐมวันสู่อาเซียน
๘. นักเรียนมีประสบการณ์ที่หลากหลายผ่านการจัดค่ายวิชาการที่มีประสิทธิภาพ
๙. นักเรียนมีประสบการณ์และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรมผ่านการจัดค่ายมารยาทงาม
๑๐. ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน
๑๑. สถานศึกษาระดับปฐมวัย พัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้านจากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
๑๒. ระบบ ICT ของโรงเรียนมีความสมบูรณ์เอื้อต่อการบริหารจัดการ
๑๓. ครูจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงในแผนจัดประสบการณ์ทุกแผน

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน

๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย

๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ

๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๖. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนที่มีความหลากหลายโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้

แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๖๐ พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของสมอง ผ่านสื่อที่ต้องเอื้อให้ เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ทั้งนี้ หลักสูตร ฉบับนี้มีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต พัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะเดียวกัน แต่อัตราและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อาจแตกต่างกันได้ขั้นตอนแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา แต่ละส่วนส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วยในทำนองเดียวกันถ้าด้านหนึ่งด้านใดผิดปกติก็จะทำให้อีกด้านอื่น ๆ ผิดปกติตามด้วย แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายอธิบายว่าการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน สำหรับทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมอธิบายว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่ได้รับความรักและความอบอุ่นจะมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง จะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตยและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาอธิบายว่า เด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

๒. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วยจากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์ และแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลินได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาดังนั้นเด็กควรมีโอกาสเล่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัว และเลือกกิจกรรมการเล่นด้วยตนเอง

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมอง สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของคนเรา เพราะการที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานการรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้งห้า การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองส่วนมากเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี และปฏิสัมพันธ์แรกเริ่มระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีผลโดยตรงต่อการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อ โดยในช่วง ๓ ปีแรกของชีวิต สมองเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาก มีการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อขึ้นมามากมาย มีการสร้างไขมันหรือมันสมองหุ้มล้อมรอบเส้นใยสมองด้วย พอเด็กอายุ ๓ ปี สมองจะมีขนาดประมาณ ๘๐ % ของสมองผู้ใหญ่ มีเซลล์สมองนับหมื่นล้านเซลล์ เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ยังได้รับการกระตุ้นมากเท่าใด การเชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์สมองยิ่งมีมากขึ้นและความสามารถทางการคิดยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ถ้าหาก

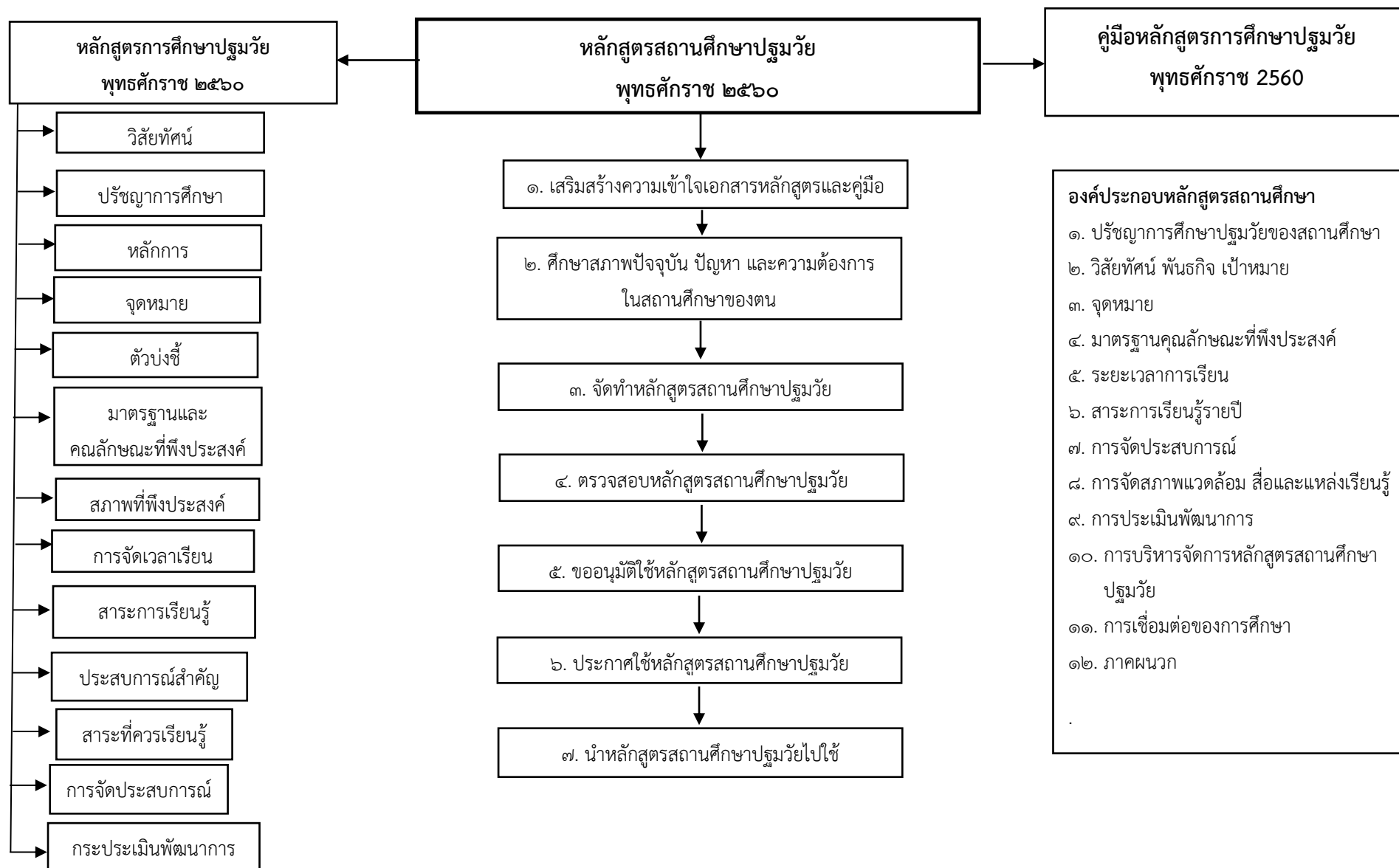
เด็กขาดการกระตุ้นหรือส่งเสริมจากสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อที่สร้างขึ้นมาก็จะหายไป เด็กที่ได้รับความเครียดอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ขาดความสามารถที่จะเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ส่วนต่างๆ ของสมองเจริญเติบโตและเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาต่างกัน จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้” ซึ่งเป็นช่วงที่พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และครูสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาสิ่งนั้นๆ ได้ดีที่สุด เมื่อพ้นช่วงนี้ไปแล้ว โอกาสนั้นจะฝีกยากหรือเด็กอาจทำไม่ได้เลย เช่น การเชื่อมโยงวงจรประสาทของการมองเห็นและรับรู้ภาพจะต้องได้รับการกระตุ้นทำงานตั้งแต่ ๓ หรือ ๔ เดือนแรกของชีวิตจึงจะมีพัฒนาการตามปกติ ช่วงเวลาของการเรียนภาษาคือ อายุ ๓ – ๕ ปีแรกของชีวิต เด็กจะพูดได้ชัด คล่อง และถูกต้อง โดยการพัฒนาจากการพูดเป็นคำๆ มาพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องได้ เป็นต้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจ และเรียนรู้ได้ง่ายรวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยควรมีสื่อที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเพื่อพัฒนาเด็ก ในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าโดยการจัดการใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ ตามลำดับ

๕. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติ แบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ แต่ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัว และชุมชนของแต่ละที่ด้วย บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป ครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ครูควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้ และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม เช่น ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องศาสนา ประเทศ พม่า ลาว กัมพูชาก็จะคล้ายคลึงกับคนไทยในการทำบุญตักบาตร การสวดมนต์ไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษา สำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามจึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากคริสต์ศาสนาประเทศสิงคโปร์และเวียดนามนับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธิธรรมเนียมตามแบบจีนเป็นหลัก เป็นต้น

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย
สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

แผนภาพแสดงขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี มุ่งให้เด็กพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยอาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน หากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็กที่ตนดูแลรับผิดชอบทั้งนี้ พัฒนาการเด็กปฐมวัยอายุ ๓ – ๖ ปี สรุปที่สำคัญ มีดังนี้

๑.ด้านร่างกาย เจริญเติบโตรวดเร็วโดยเฉพาะในเรื่องน้ำหนักและส่วนสูง กล้ามเนื้อที่ใช้ในการเคลื่อนไหว เช่นกล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อเท้า ยังทำงานไม่ประสานดีพอโดยเฉพาะกล้ามเนื้อ-ตาทำให้เด็กยังไม่สามารถเขียนหนังสือได้ดี เด็กวัยนี้ชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดินการวิ่งและการหยิบจับ สามารถควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี เด็กวัยนี้พร้อมที่จะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดขึ้น การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเข้าควรระวังมิให้เกิดการผลักดันให้เด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กเร็วเกินไปจนทำให้เด็กเกิดความเครียด ทั้งนี้ เด็กปฐมวัยสามารถทำกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้ดีและนานขึ้นถ้าเด็กไม่เครียดหรือกังวล

๒.ด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นวัยเจ้าอารมณ์ เมื่อมีอารมณ์จะแสดงออกอย่างเต็มที่ไม่มีปิดบังซ่อนเร้น แต่จะเกิดเพียงชั่วครู่แล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่าย เพราะมีช่วงความสนใจระยะสั้น เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนความสนใจไปตามสิ่งนั้น ๆ เด็กอาจกลัวสัตว์หรือความมืดกลัวของสูงของเด็กจะเกิดจากจินตนาการเห็นสัตว์ประหลาดหรือภูตผีว่าเป็นเรื่องจริงสำหรับตนความรู้สึกของเด็กจะกลับไปกลับมา บางครั้งต้องการอิสระ บางครั้งต้องการพึ่งพิงผู้อื่น เช่น เด็กแสดงความต้องการจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองแต่แล้วกลับให้ผู้ใหญ่ทำให้

๓.ด้านสังคม เด็กเริ่มสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรกในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและการมีสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้าสังคมกับเด็กอื่นพร้อม ๆ กับรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน เจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้และจะฝังแน่นยากที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อมา ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้มี ๒ ลักษณะคือลักษณะแรกนั้น เป็นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

๔.ด้านสติปัญญา ความคิดของเด็กวัยนี้มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมองสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๓-๖ ปี เด็กสามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อย ๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้นแต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทานและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา

เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตน และใช้ภาษาในการติดต่อ สัมพันธ์กับคนอื่นได้ คำพูดของเด็กวัยนี้ อาจทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้วแต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ มาตรฐานที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐาน พัฒนาการตามวัย หรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนด สาระการเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็กโดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ดังนี้

๑.พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓.พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔.พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย หรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับ

อายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็กโดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ ข้อ ๓๒ ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้กำหนดสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถที่คาดหวังให้เด็กเกิดในแต่ละระดับอายุ ถือเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการตรวจสอบคุณภาพเด็กและครูต้องนำสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละอายุไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ กิจกรรม และใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการแต่ละด้านของเด็กที่จบการศึกษาระดับปฐมวัยในแต่ละช่วงอายุ มีดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง
๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา
๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๒ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วย ตนเอง	๑.๓.๑เล่นและทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน สัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้	๒.๑.๑เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	๒.๑.๑เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
๒.๑.๒ กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้	๒.๑.๒กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	๒.๑.๒กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๒.๑.๔รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสองข้าง	๒.๑.๔รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	๒.๒.๒เขียนรูปร่างสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม.ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม.ได้

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๔.๑.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
๕.๒.๒ แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับ สถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมี ผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

๓. พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
๖.๒.๒ เข้าแถวतालำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวतालำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวतालำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๗.๑.๑ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ
๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
๗.๒.๓ หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
๘.๒.๒ ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยืมหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยืมหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
๘.๓.๓ ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
๙.๑.๒ เล่า เรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๙.๒.๑ อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้ หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้ หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
๙.๒.๒ เขียนขีด เขียน อย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบเขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งของต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งของต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การงานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป
๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี

๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งทีอาจเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งทีอาจเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งทีอาจเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น
๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ หยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

๑๒.๒.๒ เชื่อมโยงคำถาม “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหา คำตอบ
---	--	---

การจัดเวลาเรียน

สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์) กำหนดกรอบการจัดเวลาเรียนในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กเป็นเวลา ๑ - ๓ ปีการศึกษา โดยประมาณทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน ต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

สาระการเรียนรู้รายปี

สาระการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เติบโตตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดสาระการเรียนรู้ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ดังนี้

๑.ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติและได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ ครอบคลุมทุกด้านดังนี้

๑.๑ ประสิทธิภาพที่สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัยและการรักษาความปลอดภัย

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

- ๑.๑.๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
- ๑.๑.๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
- ๑.๑.๑.๓ การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
- ๑.๑.๑.๔ การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ
- ๑.๑.๑.๕ การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

- ๑.๑.๒.๑ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก
- ๑.๑.๒.๒ การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- ๑.๑.๒.๓ การปั้น
- ๑.๑.๒.๔ การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วย เศษวัสดุ
- ๑.๑.๒.๕ การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว

- ๑.๑.๓.๑ การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย

- ๑.๑.๔.๑ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน
- ๑.๑.๔.๒ การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย
- ๑.๑.๔.๓ การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย
- ๑.๑.๔.๔ การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

- ๑.๑.๕.๑ การเคลื่อนไหวเพื่อควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่
- ๑.๑.๕.๒ การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี

- ๑.๒.๑.๑ การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- ๑.๒.๑.๒ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- ๑.๒.๑.๓ การเล่นบทบาทสมมติ
- ๑.๒.๑.๔ การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ
- ๑.๒.๑.๕ การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

๑.๒.๒ การเล่น

- ๑.๒.๒.๑ การเล่นอิสระ
- ๑.๒.๒.๒ การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่
- ๑.๒.๒.๓ การเล่นตามมุมประสบการณ์
- ๑.๒.๒.๔ การเล่นนอกห้องเรียน

๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

- ๑.๒.๓.๑ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ
- ๑.๒.๓.๒ การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
- ๑.๒.๓.๓ การร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

- ๑.๒.๔.๑ การสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
- ๑.๒.๔.๒ การเล่นบทบาทสมมติ
- ๑.๒.๔.๓ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- ๑.๒.๔.๔ การร้องเพลง
- ๑.๒.๔.๕ การทำงานศิลปะ

๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

- ๑.๒.๕.๑ การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง

๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

๑.๒.๖.๑ การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ

๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

๑.๓.๑.๑ การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

๑.๓.๑.๒ การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓.๒ การดูแลรักษารวมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๒.๑ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

๑.๓.๒.๒ การทำงานศิลปะที่ใช้วัสดุหรือสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่

๑.๓.๒.๓ การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้

๑.๓.๒.๔ การเลี้ยงสัตว์

๑.๓.๒.๕ การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและความเป็นไทย

๑.๓.๓.๑ การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตามในความเป็นคนไทย

๑.๓.๓.๒ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย

๑.๓.๓.๓ การประกอบอาหารไทย

๑.๓.๓.๔ การศึกษานอกสถานที่

๑.๓.๓.๕ การละเล่นพื้นบ้านของไทย

๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม

๑.๓.๔.๑ การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน

๑.๓.๔.๒ การปฏิบัติตามเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน

๑.๓.๔.๓ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

๑.๓.๔.๔ การดูแลห้องเรียนร่วมกัน

๑.๓.๔.๕ การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

๑.๓.๕ การเล่นเกมแบบร่วมมือร่วมใจ

๑.๓.๕.๑ การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑.๓.๕.๒ การเล่นเกมและทำงานร่วมกับผู้อื่น

๑.๓.๕.๓ การทำศิลปะแบบร่วมมือ

๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๖.๑ การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา

๑.๓.๖.๒ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๓.๗.๑ การเล่นเกมหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๑.๔.๑ การใช้ภาษา

๑.๔.๑.๑ การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๑.๒ การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๑.๔.๑.๓ การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ

๑.๔.๑.๔ การแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ

๑.๔.๑.๕ การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

๑.๔.๑.๖ การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

๑.๔.๑.๗ การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ

๑.๔.๑.๘ การรจจำหะที่เหมะสมในการพูด

๑.๔.๑.๙ การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร

๑.๔.๑.๑๐ การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ

๑.๔.๑.๑๑ การอ่านอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ

- ๑.๔.๑.๑๒ การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง
- ๑.๔.๑.๑๓ การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ
- ๑.๔.๑.๑๔ การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง
- ๑.๔.๑.๑๕ การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย
- ๑.๔.๑.๑๖ การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่
- ๑.๔.๑.๑๗ การคาดเดาคำ วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง
- ๑.๔.๑.๑๘ การเล่นเกมทางภาษา
- ๑.๔.๑.๑๙ การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง
- ๑.๔.๑.๒๐ การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ
- ๑.๔.๑.๒๑ การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย
- ๑.๔.๑.๒๒ การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา

- ๑.๔.๒.๑ การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม
- ๑.๔.๒.๒ การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน
- ๑.๔.๒.๓ การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ
- ๑.๔.๒.๔ การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย
- ๑.๔.๒.๕ การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง
- ๑.๔.๒.๖ การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน
- ๑.๔.๒.๗ การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป
- ๑.๔.๒.๘ การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- ๑.๔.๒.๙ การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ
- ๑.๔.๒.๑๐ การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ
- ๑.๔.๒.๑๑ การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ
- ๑.๔.๒.๑๒ การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
- ๑.๔.๒.๑๓ การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
- ๑.๔.๒.๑๔ การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา

- ๑.๔.๒.๑๕ การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
- ๑.๔.๒.๑๖ การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
- ๑.๔.๒.๑๗ การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล
- ๑.๔.๒.๑๘ การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- ๑.๔.๒.๑๙ การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- ๑.๔.๓.๑ การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน
- ๑.๔.๓.๒ การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ
- ๑.๔.๓.๓ การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

- ๑.๔.๔.๑ การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว
- ๑.๔.๔.๒ การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ
- ๑.๔.๔.๓ การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ
- ๑.๔.๔.๔ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ครูสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่าง ๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงแสง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติสมบัติ

๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

ตารางการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านสติปัญญา
๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักเกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่าง ๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเอง ครอบครัว การปฏิบัติตนเป็น	๑. การใช้กล้ามเนื้อเล็ก - การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ - การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ - การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ - การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ - การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๒. การใช้กล้ามเนื้อเล็ก - การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่าง ๆ จากแท่งไม้ บล็อก	๑. สนุกทริยภาพดนตรี - การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี - การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ - การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลงและดนตรี - การเล่นบทบาทสมมติ - การทำกิจกรรมศิลปะ - การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การปฏิบัติตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การมีส่วนร่วมรับผิดชอบและดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	๑. การใช้ภาษา - การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม - การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ - การฟังเพลงนิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ - การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ - การพูดกับผู้อื่น เกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการเล่นและทำสิ่งต่างๆ ความภาคภูมิใจในตนเอง การแสดงมารยาทที่ดี	- การเขียนภาพและการเล่นกับสี - การปั้น - การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ - การหีบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	๒.การเล่น - การเล่นอิสระ - การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ - การเล่นตามมุมประสบการณ์ มุมเล่นต่าง ๆ - การเล่นนอกห้องเรียน	- การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า - การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปหรือนำกลับมาใช้ใหม่ - การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ - การเลี้ยงสัตว์ - การสนทนาข่าวและเหตุการณ์	- การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ - การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ - การрожหะที่เหมาะสมในการพูด - การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านสติปัญญา
๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญา	๓. การรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีส่วนตน - การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๔. การรักษาความปลอดภัย - การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน - การฟังนิทานเกี่ยว เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย - การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย	๓. คุณธรรม จริยธรรม - การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ - การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม - การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. การแสดงทางอารมณ์ - การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๓. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย - การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย - การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย - การประกอบอาหารไทย - การศึกษานอกสถานที่ - การเล่นพื้นบ้านของไทย	- การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ - การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ - การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง - การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ - การอ่านและชี้ข้อความโดยกวาดสายตาตามบรรทัด จากซ้ายไปขวา จากบนไปล่าง - การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตนหรือคำคุ้นเคย

ท้องถิ่นอื่น ๆ เมื่อเด็กมีโอกาสเรียนรู้แล้วเกิดแนวคิด	- การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ	- การเล่นบทบาทสมมติ - การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี - การร้องเพลง - การทำงานศิลปะ	๔. การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม - การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน - การปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน - การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ - การดูแลห้องเรียนร่วมกัน - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	- การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ - การคาดเดาคำวลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง - การเล่นเกมทางภาษา - การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง
สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านสติปัญญา
๓. ธรรมชาติรอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขเมื่อเด็กมีโอกาสเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัวมีทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ลักษณะของลมฟ้าอากาศ	๕. การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง - การเคลื่อนไหวเพื่อควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ - การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับพื้นที่ - การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	๕. การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ - การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง ๖. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น - การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือ ปกป้องโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๕. การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ - การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น - การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การแก้ปัญหาความขัดแย้ง - การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา	- การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ - การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย - การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อนสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ ๒. การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา - การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่ง

รอบตัวในแต่ละวันอาจเหมือนกันหรือต่างกันได้ แสงและไฟฟ้า สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติรอบตัวฉันเช่น สัตว์ พืช ดิน น้ำ หิน ทราย			- การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ๗. การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล - การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	ต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม - การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน - การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทาง ของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ วาดภาพ ถ่ายภาพ และรูปภาพ - การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย
สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านสติปัญญา
๔. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ				- การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะ และรูปร่างรูปทรง - การต่อของชิ้นเล็ก เติมในชิ้นใหญ่ ให้สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน - การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป - การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน - การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวน

การคมนาคม เทคโนโลยี และการสื่อสาร ต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่าง ประหยัด ปลอดภัย และรักษา สิ่งแวดล้อม เมื่อเด็กมีโอกาสเรียนรู้แล้ว เด็กควรเกิดแนวคิดเช่น การใช้ภาษา ทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารกับ บุคคลต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ส่วนใหญ่ มีสี				ของสิ่งต่าง ๆ - การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ - การบอกและแสดงลำดับที่ของสิ่งต่าง ๆ - การชั่ง ตวง วัด สิ่งต่าง ๆ โดยใช้ เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช้หน่วย มาตรฐาน
สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านอารมณ์- จิตใจ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านสติปัญญา
ยกเว้นกระจกใส พลาสติกใส สิ่งต่าง ๆ รอบตัวลักษณะสี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่างรูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก การนับ สิ่งต่าง ๆ การเปรียบเทียบ เรียงลำดับสิ่ง ต่าง ๆ คำที่ใช้เกี่ยวกับเวลาใน ชีวิตประจำวัน เงินเหรียญ และ ธนบัตร ตัวเลขในชีวิตประจำวัน สิ่งของเครื่องใช้				- การจับคู่ การเปรียบเทียบและการ เรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความ ยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร - การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือ เหตุการณ์ตามช่วงเวลา - การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน - การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่ เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ

				- การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล - การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล - การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ			
	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านสติปัญญา
				๓.จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ - การรับรู้ และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน - การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ - การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

				๔.เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ - การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ - การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบข้อสงสัยต่าง ๆ - การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ แผนภูมิอย่างง่าย
--	--	--	--	--

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี
<u>ด้านร่างกาย</u>	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑</u> มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกาย เจริญเติบโตตามวัยและมีสุข นิสัยที่ดี	ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพ อนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มี ประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มี ประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วย ตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มี ประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำ สะอาดได้ด้วยตนเอง
		๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง
		๑.๒.๓นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความ ปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๒.๔ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา
		๑.๓.๑เล่นและทำกิจกรรมอย่าง ปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑เล่นและทำกิจกรรมอย่าง ปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและ ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี
ด้านร่างกาย มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่าง คล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน	ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรง ตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนด ได้	๒.๑.๑เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็น เส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	๒.๑.๑เดินต่อเท้าถอยหลังเป็น เส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
		๒.๑.๒ กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่ กับที่ได้	๒.๑.๒กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ โดยไม่เสียการทรงตัว	๒.๑.๒กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว

	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒</u> ใช้มือมือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
		๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือทั้ง ๒ ข้าง	๒.๑.๔ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
		๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
		๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
		๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตรได้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี
ด้านอารมณ์และจิตใจ <u>มาตรฐานที่ ๓</u> มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑</u> แสดงออก ทางอารมณ์ได้อย่าง เหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับสถานการณ์อย่าง เหมาะสม

	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒</u> มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
		๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี
<u>ด้านอารมณ์และจิตใจ</u> <u>มาตรฐานที่ ๔</u> ชื่นชมและ แสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑</u> สนใจ มี ความสุขและแสดงออกผ่าน งานศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจมีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจมีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจมีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ

		๔.๑.๒สนใจมีความสุขและ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒สนใจมีความสุขและ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจมีความสุขและ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
		๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓สนใจ มีความสุขและแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี
ด้านอารมณ์ มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็น ของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อ ต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๕.๑.๑ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อ ต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วย ตนเอง

	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒</u> มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน		๕.๒.๑แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
		เมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้	๕.๒.๑ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
		๕.๒.๑แบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๓.๑แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
		๕.๓.๑แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง
	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓</u> มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น		๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง
	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔</u> มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

ด้านสังคม มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่าง คล่องแคล่ว
		๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วย ตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วย ตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วย ตนเองอย่างถูกวิธี
		๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วย ตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาด หลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วย ตนเอง
	ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยใน ตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วย ตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
		๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
	ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัด และพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

ด้านสังคม มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม และ ความเป็นไทย	ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๗.๑.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
		๗.๑.๒ ที่ ังขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ที่ ังขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ที่ ังขยะได้ถูกที่
	ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาท ตามวัฒนธรรมไทยและรัก ความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาท ไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาท ไทยได้ตามกาลเทศะ
		๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอ โทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอ โทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอ โทษด้วยตนเอง
		๗.๒.๓ หยุดยีนเมื่อได้ยีนเพลง ชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระ บารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงเมื่อได้ยีนเพลงชาติ ไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงและร่วมร้องเพลง ชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระ บารมี

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

ด้านสังคม มาตรฐานที่ ๔ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
		๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน ๘.๒.๒ ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทาย หรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย ๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
		๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
		๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตาม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
		๘.๓.๓ ยอมรับการประนีประนอม แก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญห โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

โครงสร้างหลักสูตร
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

ด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษา สื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนา ได้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูด ได้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและ สนทนาได้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและ สนทนาได้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
		๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วยประโยค สั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่าง ต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่อง ได้
		๙.๒.๑ อ่านภาพและพูดข้อความ ด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบ ของข้อความ
		๙.๒.๒ เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตาม แบบ เขียนข้อความด้วยวิธีคิดขึ้น เอง

โครงสร้างหลักสูตร

ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

ด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่ เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิด รวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
		๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะขึ้นไป
		๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
		๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

ด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุ หรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
		๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
	ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
		๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
		อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ				
ด้านสติปัญญา <u>มาตรฐานที่ ๑๑</u> มีจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑</u> ทำงาน ศิลปะตามจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง โดยมีการดัดแปลงและ แปลกใหม่จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลก ใหม่จากเดิมและมีรายละเอียด เพิ่มขึ้น
	<u>ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒</u> แสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหวตาม จินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิดความรู้สึกของ ตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลก ใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลายและ แปลกใหม่

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ตารางการวิเคราะห์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

		สภาพที่พึงประสงค์
--	--	-------------------

พัฒนาการและมาตรฐาน คุณลักษณะ	ตัวบ่งชี้	อายุ ๓ – ๔ ปี	อายุ ๔ – ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี
ด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้และมี ความสามารถในการแสวงหา ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่าน หนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑สนใจซักถามเกี่ยวกับ สัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมา อ่านและเขียนสื่อความคิดด้วย ตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
		๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการ เข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้า ร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วม กิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
	ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความ สามารถในการแสวงหา ความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อ สงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัย ต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อ สงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่ หลากหลายด้วยตนเอง
		๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหา คำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ ไหน” “ทำไม” ในการค้นหา คำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการ ค้นหาคำตอบ

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์)

	สภาพที่พึงประสงค์		สาระการเรียนรู้		ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๔ – ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			อายุ ๔ – ๕ ปี	อายุ ๕ – ๖ ปี

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	อายุ ๓ - ๔ ปี			อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี		
พัฒนาการด้านร่างกาย มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายแข็งแรง เจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี										
ตัวบ่งชี้ ๑.๑ มีน้ำหนัก และส่วนสูง ตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและ ส่วนสูงตามเกณฑ์ ของกรมอนามัย	๑.๑.๑น้ำหนัก และส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรม อนามัย	๑.๑.๑น้ำหนัก และส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรม อนามัย	๑. การดูแลสุขอนามัย ๒.อาหารที่ช่วยให้ ร่างกายเจริญเติบโต	๑. การดูแลสุขอนามัย ๒.อาหารที่ช่วยให้ ร่างกายเจริญเติบโต	๑. การดูแลสุขอนามัย ๒.อาหารที่ช่วยให้ ร่างกายเจริญเติบโต	๑. การปฏิบัติตน ตามสุขอนามัยสุข นิสัยที่ดีในกิจวัตร ประจำวัน	ตัวเรา ข้าวมี่คุณค่า	ตัวเรา ข้าวมี่คุณค่า อาหารดีมี ประโยชน์	ตัวเรา ข้าวมี่คุณค่า
ตัวบ่งชี้ ๑.๒ มีสุขภาพ อนามัย สุข นิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ย่อม รับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์และ ดื่มน้ำสะอาดเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์และ ดื่มน้ำสะอาดได้ ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์ได้ หลายชนิดและ ดื่มน้ำสะอาดได้ ด้วยตนเอง	๑. อาหารที่มีประโยชน์ และ ไม่มีประโยชน์ ๒. สุขนิสัยที่ดีในการ บริโภคและน้ำ ๓. อวัยวะต่าง ๆ ของ ร่างกายและการรักษา ความปลอดภัย	๑. อาหารที่มีประโยชน์ และ ไม่มีประโยชน์ ๒. สุขนิสัยที่ดีในการ บริโภคและน้ำ ๓. อวัยวะต่าง ๆ ของ ร่างกายและการรักษา ความปลอดภัย	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. สุขนิสัยที่ดีในการ บริโภคและน้ำ ๓. อวัยวะต่าง ๆ ของ ร่างกายและการรักษา ความปลอดภัย ๓.๑ การล้างมือ ๓.๒ การป้องกัน อันตราย	๑. การปฏิบัติตน ตามสุขอนามัย ๒. สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน ๒. การเล่นเครื่อง เล่นสนามอย่างถูก วิธี ๓. การฟังนิทาน เรื่องราวเกี่ยวกับ สุขนิสัยที่ดี ๔.การประกอบ อาหารไทย ๕. การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยในกิจวัตร ประจำวัน	ข้าวมี่คุณค่า พืชผักผลไม้	ข้าวมี่คุณค่า อาหารดีมี ประโยชน์ ผลไม้ น้ำกิน กลางวัน- กลางคืน	วิตามินจากผัก สัตว์โลกน่ารัก ผลไม้ที่น่ากิน ข้าวมี่คุณค่า
	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหาร และหลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ใหญ่ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือ ก่อนรับประทาน อาหารและ หลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือ ก่อนรับประทาน อาหารและ หลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๓.๑ การล้างมือ ๓.๓ การป้องกัน อันตราย ๔. อาหารหลัก๕หมู่ ๕. วิธีรักษาร่างกายให้ สะอาดและมีสุขภาพ อนามัยที่ดี	๓.๑ การล้างมือ ๓.๓ การป้องกัน อันตราย ๔. อาหารหลัก๕หมู่ ๕. วิธีรักษาร่างกายให้ สะอาดและมีสุขภาพ อนามัยที่ดี	๓.๒ การป้องกัน อันตราย ๔. อาหารหลัก๕หมู่ ๕. วิธีรักษาร่างกายให้ สะอาดและมีสุขภาพ อนามัยที่ดี	๓. การฟังนิทาน เรื่องราวเกี่ยวกับ สุขนิสัยที่ดี ๔.การประกอบ อาหารไทย ๕. การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยในกิจวัตร ประจำวัน	ตัวเรา ชุมชนน่าอยู่ รู้จัก ต้นไม้ พืชผักผลไม้ อาหารดีมี ประโยชน์	ตัวเรา ปฐมนิเทศ ยานพาหนะ โลก สวยด้วยมือเรา ประสาทสัมผัส อาหารดีมี ประโยชน์ ตา วิเศษ กลางวัน- กลางคืน	ตัวเรา สัตว์โลก น่ารัก อาหารดีมี ประโยชน์ ประสาทสัมผัส

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้			ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์			
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็น เวลา	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็น เวลา	๑.๒.๓ นอน พักผ่อนเป็น เวลา	๑. การนอนหลับ พักผ่อนหลัง รับประทานอาหาร ๒.ประโยชน์ของการ นอนหลับพักผ่อน	๑. การนอนหลับ พักผ่อนหลัง รับประทานอาหาร ๒.ประโยชน์ของการ นอนหลับพักผ่อน	๑. การนอนหลับ พักผ่อนหลัง รับประทานอาหาร ๒.ประโยชน์ของการ นอนหลับพักผ่อน	๑. การปฏิบัติตน ตามสุขอนามัยสุข นิสัยในกิจวัตร ประจำวัน ๒. การ เล่นอิสระ๓. การ เคลื่อนไหวข้ามสิ่ง กีดขวาง๔. การ เล่นเครื่องเล่น อย่างปลอดภัย๕.	เด็กดีมีวินัย ห้องฟ้าบอก เวลา	ตัวเรา น้ำ วันเด็ก-วันครู กลางวัน- กลางคืน อาหารดีมี ประโยชน์	ตัวเรา วันแม่ เวลา
	๑.๒.๔ ออก กำลังกายเป็น เวลา	๑.๒.๔ ออก กำลังกายเป็น เวลา	๑.๒.๔ ออก กำลังกายเป็น เวลา	๑. การเล่นออก กำลังกาย ๒.ประโยชน์ของการ ออกกำลังกาย ๓.การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างถูกวิธี	๑. การเล่นออก กำลังกาย ๒.ประโยชน์ของการ ออกกำลังกาย ๓.การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างถูกวิธี	๑. การเล่นออก กำลังกาย ๒.ประโยชน์ของการ ออกกำลังกาย ๓.การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างถูกวิธี	การละเล่น พื้นบ้าน๖. การ เล่นนอกห้อง๗. การเล่นเครื่อง เล่นสนาม๘. การ เล่นอิสระ	ตัวเรา เด็กดีมีวินัย ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้ ของเล่นของใช้	โรงเรียนของเรา ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้	ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้ โรงเรียนของเรา

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

ตัวบ่งชี้ ๑.๓ รักษาความปลอดภัย ของตนเอง และผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและ ทำกิจกรรม อย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่น และทำ กิจกรรมอย่าง ปลอดภัยด้วย ตนเอง	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อ ผู้อื่นอย่าง ปลอดภัย	๑. การระมัดระวัง ความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น ๑. ๑.ความ ปลอดภัยในการเล่น ๑. ๒.ความ ปลอดภัยในการ เดินทาง ๒. การปฏิบัติตน เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย พลัดหลง ๓. การระมัดระวังจาก คนแปลกหน้าและ อุบัติเหตุ	๑. การระมัดระวัง ความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น ๒.ความปลอดภัยใน การเล่น ๓.ความปลอดภัยใน การเดินทาง ๔. การปฏิบัติตน เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย พลัดหลง ๕. การระมัดระวังจาก คนแปลกหน้าและ อุบัติเหตุ	๑. การระมัดระวัง ความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น ๒.ความปลอดภัย ในการเล่น ๓.ความปลอดภัยใน การเดินทาง ๔. การปฏิบัติตน เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย พลัดหลง ๕. การระมัดระวังจาก คนแปลกหน้าและ อุบัติเหตุ	๑. การปฏิบัติ ตนให้ปลอดภัย ในชีวิตประจำวัน ๒. การพึ่งพาทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการ ป้องกันและ รักษาความ ปลอดภัย ๓. การเล่น เครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย ๔. การเล่น บทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่าง ๆ	ชุมชนน่าอยู่ ความปลอดภัย ประชาคม อาเซียน ห้องฟ้าบอกเวลา ของเล่นของใช้ สถานที่ใกล้ตัว เรา เครื่องใช้ให้ความ สะดวก อาชีพต่าง ๆ ใน ชุมชน วันไหว้ครู สิ่งไม่มีชีวิต	วันแม่ หนูอ่อนน้อมรัก วันขึ้นปีใหม่ กลางวัน - กลางคืน ชุมชนน่าอยู่ ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้	ของเล่นของใช้ โรงเรียนของเราวัน อาสาฬหบูชา โลก สวยด้วยมือเรา ฝนจำ หนูทำได้ วิทยาศาสตร์น่ารู้ ปลอดภัยไว้ก่อน อากาศ
---	--	---	---	--	--	--	---	--	--	---

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

พัฒนาการด้านร่างกาย มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน										
ตัวบ่งชี้ ๒.๑ เคลื่อนไหว ร่างกาย อย่าง คล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์กัน และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตาม แนวที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อ เท้าไปข้างหน้า เป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกาง แขน	๒.๑.๑ เดินต่อ เท้าถอยหลัง เป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกาง แขน	๑. การตระหนักถึง ความสามารถในการ ควบคุมอวัยวะของ ตน ๒. การเล่นและทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น ๓. การดูแลสุขอนามัย ๔. การออกกำลังกาย ๕. การกระกระยะ ทิศ ทาง ตำแหน่ง	๑. การตระหนักถึง ความสามารถในการ ควบคุมอวัยวะของ ตน ๒. การเล่นและทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น ๓. การดูแลสุขอนามัย ๔. การออกกำลังกาย ๕. การกระกระยะ ทิศ ทาง ตำแหน่ง	๑. การตระหนักถึง ความสามารถในการ ควบคุมอวัยวะของ ตน ๒. การเล่นและทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น ๓. การดูแลสุขอนามัย ๔. การออกกำลังกาย ๕. การกระกระยะ ทิศ ทาง ตำแหน่ง	๑.การเคลื่อนไหวอยู่กับ ที่ ๒.การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ ๓.การเคลื่อนไหว พร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔.การเคลื่อนไหวที่ใช้ การประสานสัมพันธ์ ของการใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ ๖. การกระโดด ๗. การเดิน ๘. การวิ่ง ๙. การเคลื่อนไหวข้าม สิ่งกีดขวาง ๑๐. การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทาง ระดับ และ พื้นที่	สถานที่ใกล้ตัวเราฤดู ฝนมาเยือน การ ติดตอสื่อสาร สิ่งมีชีวิต ดอกไม้ สนุกกับนักคิดค้น การเคลื่อนไหวร่างกาย อาหารที่มีประโยชน์ สมาชิกในครอบครัว โรงเรียนของเรา สัตว์รอบตัว น้ำ ดิน หิน เด็กที่มีคุณธรรม เครื่องใช้ให้ความ สะดวก อาชีพ ต่างๆในชุมชน	ตัวเรา ของเล่น ของใช้ข้าวมีคุณค่า เมืองไทยที่รัก หนูน้อย น่ารัก อากาศ ता วิเศษ วิทยาศาสตร์ น่ารัก ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้	วันอาสาฬหบูชา ของ เล่นของใช้ ข้าวมี คุณค่า ตัว เรา ปลอดภัยไว้ก่อน วันขึ้นปีใหม่ คนดีมี ประโยชน์ปลอดภัยไว้ ก่อน ของเล่นของใช้ วิทยาศาสตร์น่ารัก
	๒.๑.๒ กระโดด สองขาขึ้นลงอยู่ กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขา เดียวอยู่กับที่ ได้โดยไม่เสีย การทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดดขา เดียวไป ข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการ ทรงตัว					ตัวเรา ชุมชนน่าอยู่ เด็กดีมีคุณธรรม ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ น้ำดิน หิน สิ่งมีชีวิต การ เคลื่อนไหวร่างกาย สนุกกับนักคิดค้น เด็ก ดีมีวินัย	ประสาทสัมผัส ฤดูฝน ผลไม้บ้านเรา ฤดู หนาว ยานพาหนะ วันขึ้นปีใหม่ อากาศ หนูน้อยน่ารัก สัตว์น่ารัก กล้วย ปฐมนิเทศ	บ้านแสนสุข ต้นไม้ที่ รัก สัตว์โลกน่ารัก ผลไม้จากวันวิสาขบูชา คนดีมีประโยชน์ เมืองไทยที่รัก

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

	๒.๑.๓ วิ่งแล้ว หยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบ หลีกเลี่ยง ขวางได้ เล็กน้อย	๒.๑.๔ วิ่งหลบ หลีกเลี่ยง ขวางได้อย่าง คล่องแคล่ว					ความปลอดภัย น้ำ ดิน หิน ของ เล่นของใช้ ประชาคม อาเซียน การเคลื่อนไหว ร่างกาย ฤดูฝนมาเยือน การติดต่อสื่อสาร สถานที่ใกล้ตัวเรา	วันอาสาฬหบูชา เมืองไทยที่รัก อากาศ ดาวพิเศษ กลางวัน- กลางคืน วิทยาศาสตร์ กลางวัน- กลางคืน	ปลอดภัยไว้ก่อน โลกสวยด้วยมือ เรา การสื่อสาร วันพ่อ
	๒.๑.๔ รับลูก บอลโดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๒.๑.๔รับลูก บอลโดยใช้มือ ทั้งสองข้าง	๒.๑.๔รับลูก บอลที่ กระดอนขึ้น จากพื้นได้					สมาชิกใน ครอบครัว โรงเรียนของเรา ประชาคม อาเซียน ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ \\	วันเด็ก – วันครู สัปดาห์รัก อากาศ วันแม่ ดาวพิเศษ บ้านแสนสุข	ตัวเรา วันขึ้นปีใหม่ ผีเสื้อแสนสวย วันลอยกระทง กลางวัน- กลางคืน

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

ตัวบ่งชี้ ๒.๒ ใช้มือ – ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้ กรรไกรตัด กระดาษขาด จากกันได้โดยใช้ มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้ กรรไกรตัด กระดาษตาม แนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้ กรรไกรตัด กระดาษตาม แนวเส้นโค้งได้	๑. การตระหนักรู้ถึง ความสามารถในการ ควบคุมอวัยวะ ๒. การประสาน สัมพันธ์ของ กล้ามเนื้อและระบบ ประสาท๓. การ รักษาความปลอดภัย ของตนเองรวมทั้ง การปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย๔. การเล่นและทำสิ่ง ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น	๑. การตระหนักรู้ถึง ความสามารถในการ ควบคุมอวัยวะ ๒. การประสาน สัมพันธ์ของ กล้ามเนื้อและระบบ ประสาท๓. การ รักษาความปลอดภัย ของตนเองรวมทั้ง การปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย๔. การเล่นและทำสิ่ง ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น	๑. การตระหนักรู้ถึง ความสามารถในการ ควบคุมอวัยวะ ๒. การประสาน สัมพันธ์ของ กล้ามเนื้อและระบบ ประสาท๓. การ รักษาความปลอดภัย ของตนเองรวมทั้ง การปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย๔. การเล่นและทำสิ่ง ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น	๑. การเล่นเกม เล่นสัมผัสและการ สร้างสิ่งต่าง ๆ จาก แท่งไม้ บล็อก ๒. การเขียนภาพ และการเล่นกับสี๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ ๕. การหยิบจับ การ ใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และ การร้อยวัสดุ ๖. การทำศิลปะ แบบร่วมมือ ๗. การทำงาน ศิลปะที่นำวัสดุหรือ สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้ แล้วมาใช้ซ้ำหรือ แปรรูปแล้วนำ กลับมาทำใหม่ มุมฉาก ทรงกระบอก ทรง กรวย	โรงเรียนของเรา	ตัวเรา ต้นไม้ที่รัก กลางวันกลางคืน ฤดูหนาว ผีเสื้อ	ประสาทสัมผัส ตัวเรา โลกสวยด้วยมือ เรา มะพร้าวบ้านเรา ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ วันเด็ก-วันครู
	๒.๒.๒ เขียนรูป วงกลมตามแบบ ได้	๒.๒.๒ เขียน รูปสี่เหลี่ยม ตามแบบได้ อย่างมีมุม ชัดเจน	๒.๒.๒ เขียน รูปสามเหลี่ยม ตามแบบได้ อย่างมีมุม ชัดเจน					สมาชิกใน ครอบครัว อาหารที่มี ประโยชน์ ท้องฟ้าบอกเวลา รู้จักต้นไม้	รับรู้ด้วยสัมผัส ปลอดภัยไว้ก่อน ผักสดสะอาด น้ำอาหารที่มี ประโยชน์ อากาศ ดาวเศษ เมืองไทยที่รัก	บ้านแสนสุข เมืองไทยที่รัก มะพร้าวบ้านเรา กลางวัน- กลางคืน ประสาทสัมผัส อาหารที่มี ประโยชน์
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู เส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู เส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตรได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรู เส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตรได้					ตัวเรา เด็กที่มีวินัย บ้านของเรา สัตว์รอบตัว ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ	หนูน้อยน่ารัก วันเด็ก-วันครู วันขึ้นปีใหม่ ดาวเศษ กลางวัน- กลางคืน อาเซียนน่ารู้ กล้วย	ของเล่นของใช้ ข้าว วันแม่ อากาศ การสื่อสาร
มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ มาตรฐานที่ ๓มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข										
ตัวบ่งชี้ ๓.๑ แสดงออก ทางอารมณ์ ได้อย่าง ได้อย่าง เหมาะสม	๓.๑.๑ แสดง อารมณ์ ความรู้สึกได้ เหมาะสมกับ บางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดง อารมณ์ ความรู้สึกได้ ตาม สถานการณ์	๓.๑.๑ แสดง อารมณ์ ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับ สถานการณ์ได้ อย่าง เหมาะสม	๑. การแสดง ความรู้สึกและ อารมณ์ความรู้สึก ของตน ๒.การควบคุม อารมณ์ ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	๑. การแสดง ความรู้สึกและ อารมณ์ความรู้สึก ของตน ๒.การควบคุม อารมณ์ ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	๑. การแสดง ความรู้สึกและ อารมณ์ความรู้สึก ของตน ๒.การควบคุม อารมณ์ ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	๑. การพูดสะท้อน ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่น บทบาทสมมุติ ๓.การเคลื่อนไหว ตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๔. การร้องเพลง ๕. การทำงาน ศิลปะ	ชุมชนน่าอยู่ ความปลอดภัย บ้านของเรา ท้องฟ้าบอเวลา	ของเล่นของใช้ ฤดูหนาว ฤดูร้อน เมืองไทยที่รัก วันเด็ก-วันครู วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ดาวพิเศษ ชุมชนน่ารัก โลกสวยด้วยมือ เรา	บ้านแสนสุข ผีเสื้อแสนสวย ของเล่นของใช้ วันวิสาขบูชา เวลา วันขึ้นปีใหม่
	๓.๒.๑กล้าพูด กล้าแสดงออก	๓.๒.๑กล้าพูด กล้าแสดงออก อย่าง เหมาะสมบาง สถานการณ์	๓.๒.๑กล้าพูด กล้าแสดงออก อย่าง เหมาะสมตาม สถานการณ์	๑. การเห็นคุณค่าของ ตนเอง ๒. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	๑. การเห็นคุณค่าของ ตนเอง ๒. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	๑. การเห็นคุณค่าของ ตนเอง ๒. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	๑.การพูดแสดง สะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ๒.การเล่นบทบาท สมมุติ ๓.การเคลื่อนไหว ตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๔.การร้องเพลง ๕.การทำงานศิลปะ	โรงเรียนของเรา อาหารดีมี ประโยชน์ รู้จัก ต้นไม้ ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ	บ้านแสนสุข โลก สวยด้วยมือเรา ผักสดสะอาด วัน แม่ ผลไม้ กิน วันพ่อ วิทยาศาสตร์ ปฐมนิเทศ อาหารดีมี ประโยชน์เทศ หนูน้อยน่ารัก รับรู้ด้วยสัมผัส	ประสาทสัมผัส อาหารดีมี ประโยชน์ บ้าน แสนสุข ผลไม้ กิน อากาศ ท้องไปโนโลก กว้าง คนดีมี ประโยชน์ วัน เด็ก-วันครู หนูน้อยน่ารัก
มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	๑. ความภูมิใจในตนเอง๒. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	๑. ความภูมิใจในตนเอง๒. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	๑. ความภูมิใจในตนเอง๒. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	๖. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ๗. การยอมรับความสามารถการเล่น/ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนที่แตกต่างไปจากตน ๘. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุขเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๙. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๑๐. การสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๑๑. การเล่นตามมุม ๑๒ การฟังเพลงและแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงเพลง ๑๓. การเล่นตามมุมประสบการณ์	เด็กดีมีวินัย บ้านของเรา ดิน น้ำ หิน ปรากฏการณ์ธรรมชาติน่ารู้ ข้าวมีคุณค่า	วันอาสาฬหบูชา ฤดูฝน ไม้ดอกไม้ประดับ ฤดูหนาว เมืองไทยที่รัก กลางวัน-กลางคืน กลางวันข้าวมีคุณค่า	อาเซียนน่ารู้ ฤดูฝน ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ กลางวัน-กลางคืน วันพ่อ สัตว์โลกน่ารัก เมืองไทยน่ารัก ข้าวมีคุณค่า
--	--------------------------------	--	--	--	--	--	---	--	--	---

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ มาตรฐานที่ ๔ ขึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว										
ตัวบ่งชี้ ๔.๑ สนใจมี ความสุข และ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มี ความสุขและ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่าน งานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและ แสดงออกผ่าน งานศิลปะ	๑. การรู้จักและ เข้าใจตนเอง ๒. การเล่นและทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเองตามลำพัง หรือกับผู้อื่น ๓. ความภูมิใจใน ตนเอง ๔. การสะท้อน การรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น ๕. การแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม	๑. การรู้จักและ เข้าใจตนเอง ๒. การเล่นและทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น ๓. ความภูมิใจใน ตนเอง ๔. การสะท้อน การ รับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น ๕. การแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม	๑. การรู้จักและ เข้าใจตนเอง ๒. การเล่นและทำ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น ๓. ความภูมิใจใน ตนเอง ๔. การสะท้อน การ รับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น ๕. การแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม	๑. การฟังเพลง การ ร้องเพลง และการ แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่อง ดนตรีประกอบ จังหวะ ๓. การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี ๔. การเขียนภาพและ เล่นกับสี ๕. การปั้น ๖. การประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ ๗. การสร้างสรรค์ ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรงจากวัสดุที่ หลากหลาย ๘. การทำงานศิลปะ ๙. การปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตน	ประสาทสัมผัส เด็กที่มีวินัย ประชาคม อาเซียน น้ำ ดิน หิน ปรากฏการณ์ ธรรมชาติน่ารู้	ยานพาหนะ ผักสดสะอาด ไม้ดอกไม้ประดับ อาเซียนน่ารู้ หนูน้อยน่ารัก บ้านแสนสุข	วันไหว้ครู คนดีมีประโยชน์ โลกสวยด้วยมือ เรา วันแม่ ท่องไปในโลก กว้าง กลางวัน- กลางคืน แมลงน่ารู้ วันพ่อ การสื่อสาร
	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				

	๔.๑.๒สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี	๔.๑.๒สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี	๔.๑.๒สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี				๑๐.การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๑๑. การเล่นเกม/กิจกรรม ๑๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๑๓. การแสดงความคิด	สมาชิกในครอบครัว โรงเรียนของเรา สัตว์รอบตัวข้าวมี่ คุณค่า	รับรู้ด้วยสัมผัส ผลไม้ที่น่ากิน กลางวัน- กลางคืน วันเด็ก-วันครู วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ดาวิเศษ ชุมชนน่าอยู่ ข้าวมี่คุณค่า	ปลอดภัยไว้ก่อน ผลไม้ที่น่ากิน เมืองไทยที่รัก ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ ท่องไปในโลกกว้าง ฤดูหนาว ประสาทสัมผัส อาหารดีมีประโยชน์
	๔.๑.๓สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	๔.๑.๓สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะและดนตรี				สร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ ๑๔. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๑๕. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ	ตัวเรา อาหารดีมีประโยชน์ ชุมชนน่าอยู่ รู้จักต้นไม้ ท้องฟ้าบอกเวลา	ตัวเรา ของเล่นของใช้น้ำ เมืองไทยที่รัก วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ดาวิเศษ ชุมชนน่าอยู่ ข้าวมี่คุณค่า	ตัวเรา อาหารดีมีประโยชน์ อาเซียนน่ารู้ ของเล่นของใช้ วันวิสาขบูชาวันเด็ก-วันครู เวลา วิทยาศาสตร์น่ารู้ อากาศ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้			ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
		อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้				อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี

	อายุ ๓ - ๔ ปี			อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี		
พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ มาตรฐานที่ ๕มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม										
ตัวบ่งชี้ ๕.๑ ชื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ ได้ว่าสิ่งใดเป็นของ ตนเองและสิ่งใด เป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขอ อนุญาตหรือรอ คอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขอ อนุญาตหรือรอ คอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น ด้วยตนเอง	๑.คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต - การยอมรับ - ความเกรงใจ ๓. การเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น	๑.คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต - การยอมรับ - ความเกรงใจ ๓. การเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น	๑.คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต - การยอมรับ - ความเกรงใจ ๓. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตาม หลักศาสนาที่นับถือ ๒. การฟังนิทาน เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นเชิงจริยธรรม	ประสาทสัมผัส ปลอดภัยไว้ก่อน ชุมชนน่าอยู่ รู้จักต้นไม้ ปฐมนิเทศ	ประสาทสัมผัส ปลอดภัยไว้ก่อน กลางวัน-กลางคืน อาเซียนน่ารู้ วันพ่อ สัตว์น่ารัก	ต้นไม้ที่รัก หนูทำได้ วันแม่ ประสาท สัมผัสของเล่นของใช้ ผีเสื้อแสนสวย ชุมชนน่าอยู่ วันแม่
ตัวบ่งชี้ ๕.๒มี ความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือ แบ่งปัน	๕.๒.๑แสดงความ รักเพื่อนและมี เมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดง ความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๕.๒.๑แสดง ความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง	๑.คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา - ความมีน้ำใจ - ความช่วยเหลือแบ่งปัน - ความกตัญญู	๑.คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา - ความมีน้ำใจ - ความช่วยเหลือแบ่งปัน - ความกตัญญู	๑.คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา - ความมีน้ำใจ - ความช่วยเหลือ แบ่งปัน - ความกตัญญู	๑. การแสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ ๒. การฟังนิทานเรื่องราว ต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณธรรม ๓. การเล่นบทบาทสมมติ ๔. การเลี้ยงสัตว์ ๕. การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๖. การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	สัตว์รอบตัว สมาชิก ในครอบครัว ประชาคมอาเซียน	โลกสวยด้วยมือเรา ปลอดภัยไว้ก่อน วันเด็ก-วันครู สัตว์น่ารัก ผีเสื้อ ข้าวมีคุณค่า	บ้านแสนสุข อาเซียนน่ารู้ ผลไม้ใกล้กิน สัตว์โลกน่ารัก วันลอยกระทงเวลา คนดีมีประโยชน์
	๕.๒.๒แบ่งปันผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง					ร่างกายของฉันท เด็ก ดีมีคุณธรรม โรงเรียนของเรา น้ำ ดิน หิน ของเล่นของใช้	ตัวเรา วันอาสาฬหบูชา ไม่ดองไม้ประดับ วันเด็ก-วันครู บ้าน ชุมพรพร้อมห้ศรจรย การสื่อสาร สัตว์โลกน่ารัก ท้อง ไปในโลกกว้าง	
	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	๑. การแสดงความรู้สึกอารมณ์ของตน ๒. การควบคุมอารมณ์ ๓. คุณธรรม จริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๑. การแสดงความรู้สึกอารมณ์ของตน ๒. การควบคุมอารมณ์ ๓. คุณธรรม จริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๑. การแสดงความรู้สึกอารมณ์ของตน ๒. การควบคุมอารมณ์ ๓. คุณธรรม จริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๑. การแสดงความเป็นดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๒. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๓. การเล่นบทบาทสมมติ	ประชาคมอาเซียน อาหารที่มีประโยชน์ บ้านของเรา ของเล่นของใช้	ของเล่นของใช้ ถูหนาวอาหาร ดิมีประโยชน์ เมืองไทยที่รัก วันเด็ก-วันครู วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ตาวิเศษ ชุมชนน่าอยู่ โลกสวยด้วยมือเรา	บ้านแสนสุข ผีเสื้อแสนสวย ของเล่นของใช้ วันวิสาขบูชา เวลา วันขึ้นปีใหม่ อาหารดีมีประโยชน์
ตัวบ่งชี้ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	๑. ความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน ๒. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทนมุ่งมั่น - ความเพียรพยายาม	๑. ความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน ๒. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทนมุ่งมั่น - ความเพียรพยายาม	๑. ความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน ๒. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทนมุ่งมั่น - ความเพียรพยายาม	๑.การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในภายนอกห้องเรียน ๔.การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	สัตว์รอบตัว ตัวเรา ประชาชน สัมผัส สมาชิกในครอบครัว ท้องฟ้าบอกเวลา ข้าวมีคุณค่า	วันขึ้นปีใหม่หนู น้อยน่ารัก วันอาสาฬหบูชา ต้นไม้ที่รัก ผลไม้ที่น่ากิน ถูหนาว อากาศ ตาวิเศษ โลกสวยด้วยมือเรา วันแม่ ข้าวมีคุณค่า	โรงเรียนของเรา วันอาสาฬหบูชา วิตามินจากผัก ฝนจำ อาเซียนน่ารู้ วันวิสาขบูชา อากาศ วิทยาศาสตร์น่ารู้ ข้าวมีคุณค่า

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสังคม มาตรฐานที่ ๖มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
ตัวบ่งชี้ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. วิธีรับประทานอาหาร ๓. วิธีใช้ห้องน้ำห้องส้วม	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. วิธีรับประทานอาหาร ๓. วิธีใช้ห้องน้ำห้องส้วม	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. วิธีรับประทานอาหาร ๓. วิธีใช้ห้องน้ำห้องส้วม	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๔. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	ตัวเรา ปลอดภัยไว้ก่อน น้ำ ดิน หิน	ปฐมนิเทศตัวเรา เมืองไทยที่รัก บ้านแสนสุข	โรงเรียนของเรา เมืองไทยที่รัก ปลอดภัยไว้ก่อน มะพร้าวบ้านเรา
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	๔. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี ๕.การแสดงมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร	๔. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี ๕.การแสดงมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร	๔. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี ๕.การแสดงมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร	๓. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๔. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๕. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ	อาหารดีมีประโยชน์ บ้านของเรา ข้าวมีคุณค่า	คัดสรรสะอาด ข้าวมีคุณค่า อาหารดีมีประโยชน์ น้ำ ผลไม้	หนูทำได้ อาหารดีมีประโยชน์ ข้าว มีคุณค่า ประสาทสัมผัส มะพร้าวบ้านเรา
	๖.๑.๓ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.ความรับผิดชอบ ๗.การรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี	๖.ความรับผิดชอบ ๗.การรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี	๖.ความรับผิดชอบ ๗.การรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี		ตัวเรา ร่างกายของฉัน บ้านของเรา	ยานพาหนะ รับรู้ด้วยสัมผัส เมืองไทยที่รัก ปลอดภัยไว้ก่อน โลกสวยด้วยมือเรา ตาวิเศษ	โรงเรียนของเรา บ้านแสนสุข กลางวัน-กลางคืน เวลา คนดีมีประโยชน์ ประสาทสัมผัส

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	๑. ข้อตกลงของห้องเรียน ๒. ของเล่น ของใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน - ความเพียรพยายาม	๑. ข้อตกลงของห้องเรียน ๒. ของเล่น ของใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน - ความเพียรพยายาม	๑. ข้อตกลงของห้องเรียน ๒. ของเล่น ของใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน - ความเพียรพยายาม	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๕. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ๖. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	ประชาคมอาเซียน สัตว์รอบตัว ร่างกายของฉันท เด็กดีมีวินัย	ปฐมนิเทศ ยานพาหนะ ประสาทสัมผัสของเล่นของใช้ ผักสดสะอาด วันแม่ วันพ่อ ฤดูหนาว กล้วย อากาศ ดาวพิเศษ	โรงเรียนของหนู ต้นไม้ที่รัก วันแม่ ผลไม้ที่น่ากิน มะพร้าวบ้านเรา วันพ่อ คนดีมีประโยชน์ ประสาทสัมผัส
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๔. การแสดงมารยาทที่ดี	๔. การแสดงมารยาทที่ดี	๔. การแสดงมารยาทที่ดี		ตัวเรา เด็กดีมีวินัย โรงเรียนของเรา น้ำ ดิน หิน ข้าว มีคุณค่า	หนูน่ารัก รักไม้ดอกไม้ประดับ วันเด็ก-วันครู ตัวเรา โลกสวยด้วยมือเรา ฝั่สื้อยุ่ง ข้าวมีคุณค่า	ปลอดภัยไว้ก่อน วันเด็ก-วันครู สัตว์โลกน่ารัก วิตามินจากผัก ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ ท่องไปโลกกว้าง แผลงนารู้ข้าวมีคุณค่า

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๖.๓ ประหยัดและ พอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้ สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้ สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงด้วย ตนเอง	๑. ความประหยัด ๒. การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเองใช้ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด ๓.การเลือกใช้ สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้ อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษา สิ่งแวดล้อม	๑. ความประหยัด ๒. การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเองใช้ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด ๓.การเลือกใช้ สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้ อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษา สิ่งแวดล้อม	๑. ความประหยัด ๒. การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเองใช้ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด ๓.การเลือกใช้ สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้ อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษา สิ่งแวดล้อม	๑. การปฏิบัติตน ตามแนวทางหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ๒.การใช้วัสดุและ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงาน ศิลปะที่น่าวัสดุ หรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้หรือแปรรูป แล้วนำกลับมา ใหม่	ประสาทสัมผัส สมาชิกใน ครอบครัว ท้องฟ้าบอกเวลา น้ำ ดิน หิน ประสาทสัมผัส ข้าวมีคุณค่า	ปฐมนิเทศ ยานพาหนะ รับรู้ด้วยสัมผัส ของเล่นของใช้ ผักสดสะอาด วันแม่ วันพ่อ ฤดูหนาว กล้วย อากาศ ดาวพิเศษ ข้าวมีคุณค่า	โรงเรียนของเรา ต้นไม้ที่รัก วัน แม่ผลไม้ที่น่ากิน มะพร้าวบ้านเรา วันพ่อ คนดีมีประโยชน์ ประสาทสัมผัส ข้าวมีคุณค่า

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสังคม มาตรฐานที่ ๗รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย										
ตัวบ่งชี้ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชนและตามธรรมชาติ ๒. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสมบัติในห้องเรียน	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชนและตามธรรมชาติ ๒. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสมบัติในห้องเรียน	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชนและตามธรรมชาติ ๒. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสมบัติในห้องเรียน	๑. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้ ๓. การทำงานศิลปะที่น่าวิเศษหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช่แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ ๕. การเลี้ยงสัตว์ ๖. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	สมาชิกในครอบครัว บ้านของเรา ชุมชนน่าอยู่ รู้จักต้นไม้ สัตว์รอบตัว น้ำดิน หิน	ต้นไม้ที่รัก ไม้ดอกไม้ประดับ อากาศ ดาวพิเศษ วิทยาศาสตร์	โรงเรียนของเรา ผีเสื้อแสนสวย หนูทำได้ โลกสวยด้วยมือเรา ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์อากาศ การสื่อสาร แมลงน่ารู้
	๗.๑.๒ ทั้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทั้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทั้งขยะได้ถูกที่	๔.การคัดแยกขยะ	๔.การคัดแยกขยะ	๔.การคัดแยกขยะ		ปลอดภัยไว้ก่อน ชุมชนน่าอยู่ อาหารดีมีประโยชน์	ปฐมนิเทศ โลกสวยด้วยมือเรา ผักสดสะอาดอาหารดีมีประโยชน์ดาวพิเศษ หนูน้อยน่ารัก ยุง	โลกสวยด้วยมือเราบ้านแสนสุข กลางวัน-กลางคืน ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ท้องโป ในโลกกว้าง อาหารดีมีประโยชน์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย -การแสดงความเคารพ -การพูดสุภาพ -การกล่าวคำ	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย -การแสดงความเคารพ -การพูดสุภาพ -การกล่าวคำ	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย -การแสดงความเคารพ -การพูดสุภาพ -การกล่าวคำ	๑. การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๒. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๔. การศึกษาออกสถานที่ ๕. การละเล่นพื้นบ้านของไทย ๖. การปฏิบัติตนตามศาสนาที่นับถือ ๗. การแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๘. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	เด็กที่มีวินัย สมาชิกในครอบครัว ประชาคมอาเซียน วันไหว้ครู วันอาสาฬหบูชา	วันไหว้ครู วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันขึ้นปีใหม่ หนูน้อยนารัก อาหารที่มีประโยชน์	วันไหว้ครู บ้านแสนสุข เมืองไทยที่รัก วันเด็ก-วันครู เมืองไทยที่รักวันแม่ วันวิสาขบูชา
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	ขอบคุณและขอโทษ ๒.วันสำคัญของชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ๓.สัญลักษณ์ของความเป็นไทย	ขอบคุณและขอโทษ ๒.วันสำคัญของชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ๓.สัญลักษณ์ของความเป็นไทย	ขอบคุณและขอโทษ ๒.วันสำคัญของชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ๓.สัญลักษณ์ของความเป็นไทย	๔. การศึกษาออกสถานที่ ๕. การละเล่นพื้นบ้านของไทย ๖. การปฏิบัติตนตามศาสนาที่นับถือ ๗. การแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๘. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	โรงเรียนของเรา สมาชิกในครอบครัว ของเล่นของใช้	วันแม่ วันพ่อ กลางวัน-กลางคืน วันเด็ก-วันครู บ้านแสนสุข	ต้นไม้ที่รัก ฝนจำ ฉันรักฤดูหนาว ท่องเที่ยวในโลกกว้าง
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๔.การแสดงความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	๔.การแสดงความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	๔.การแสดงความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	๔. การศึกษาออกสถานที่ ๕. การละเล่นพื้นบ้านของไทย ๖. การปฏิบัติตนตามศาสนาที่นับถือ ๗. การแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๘. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	เด็กที่มีวินัย ประชาคมอาเซียน	เมืองไทยที่รัก อาเซียนน่ารู้ บ้านแสนสุข	เมืองไทยที่รัก วันแม่ วันพ่อ โรงเรียนของเรา

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสังคม มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข										
ตัวบ่งชี้ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม๔. การรู้จักแสดงความคิดเห็นและรับฟังผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม๔. การรู้จักแสดงความคิดเห็นและรับฟังผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น๓. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม๔. การรู้จักแสดงความคิดเห็นและรับฟังผู้อื่น	๑. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๒. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๓. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๔. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	ปลอดภัยไว้ก่อน อาหารดีมีประโยชน์ บ้านของเรา โรงเรียนของเรา ปรากฏการณ์ธรรมชาติน่ารู้	ปลอดภัยไว้ก่อน วันเด็ก-วันครู อาเซียนน่ารู้ ตาวิเศษ ชุมชนน่าอยู่ ฤดูร้อน	อาเซียนน่ารู้ ประสาทสัมผัส วันแม่ วันพ่อ
ตัวบ่งชี้ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	๑. การแสดงสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ๒. การรักษาความปลอดภัยของตนเองรวมทั้งปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ๓. การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน	๑. การแสดงสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ๒. การรักษาความปลอดภัยของตนเองรวมทั้งปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ๓. การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน	๑. การแสดงสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ๒. การรักษาความปลอดภัยของตนเองรวมทั้งปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ๓. การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ	เด็กดีมีวินัย ประชาธิปไตย ข้าวมีคุณค่า	ยานพาหนะ ฤดูฝน อากาศ ข้าวมีคุณค่า อาหารดีมีประโยชน์ วันเด็ก-วันครู วันขึ้นปีใหม่ ข้าวมีคุณค่า	บ้านแสนสุข ผีเสื้อแสนสวย ของเล่นของใช้ วันวิสาขบูชา เวลา วันขึ้นปีใหม่ ข้าวมีคุณค่า

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
	๘.๒.๒ ยิ้มหรือ ทักทายผู้ใหญ่ และบุคคลที่ คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทาย หรือ พูดคุยกับ ผู้ใหญ่และ บุคคลที่ คุ้นเคยได้ด้วย ตนเอง	๘.๘.๒.๒ ยิ้ม ทักทาย หรือ พูดคุยกับ ผู้ใหญ่และ บุคคลที่ คุ้นเคยได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์	๔. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น ๕. การมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่นใน ชีวิตประจำวัน ๖. การแสดง มารยาทที่ดีในการ พูด	๔. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น ๕. การมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่นใน ชีวิตประจำวัน ๖. การแสดง มารยาทที่ดีในการ พูด	๔. การเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น ๕. การมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่นใน ชีวิตประจำวัน ๖. การแสดง มารยาทที่ดีในการ พูด	๔. การดูแล ห้องเรียนร่วมกัน ๕. การร่วม กิจกรรมวันสำคัญ ๖. การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมห้อง ถิ่นที่อาศัย ๗. การเล่นและ ทำงานและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ๘. การทำศิลปะ แบบร่วมมือ ๙. การเล่นเครื่อง เล่นอย่างปลอดภัย ๑๐. การรอจังหวะ ที่เหมาะสมในการ พูด ๑๑. การพูด เรียงลำดับคำเพื่อ ใช้ในการสื่อสาร	เด็กดีมีวินัย ประชาคม อาเซียน ข้าวมี่คุณค่า	ยานพาหนะ ฤดูฝน ข้าวมี่คุณค่า อาหารดีมี ประโยชน์ วันเด็ก-วันครู วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ข้าวมี่คุณค่า	บ้านแสนสุข ผีเสื้อแสนสวย ของเล่นของใช้ วันวิสาขบูชา เวลา วันขึ้นปีใหม่ ข้าวมี่คุณค่า

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๘.๓ ปฏิบัติตน เบื้องต้นใน การเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติ ตามข้อตกลง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วน ร่วมสร้าง ข้อตกลงและ ปฏิบัติตาม ข้อตกลงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วน ร่วมสร้าง ข้อตกลงและ ปฏิบัติตาม ข้อตกลงด้วย ตนเอง	๑. บุคคลใน ครอบครัวและ โรงเรียน๒. การ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๓. การ	๑. บุคคลใน ครอบครัวและ โรงเรียน๒. การ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๓. การ	๑. บุคคลใน ครอบครัวและ โรงเรียน๒. การ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๓. การ	๑. การร่วมกำหนด ข้อตกลงของ ห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของ ห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ	ชุมชนน่าอยู่	โลกสวยด้วยมือ เรา ผลไม้ที่น่ากิน กลางวัน- กลางคืน อากาศ	โรงเรียนของเรา ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ ท่องเที่ยวโลก กว้างวันขึ้นปีใหม่
	๘.๓.๒ ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำและ ผู้ตามเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้ ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์	เคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น๔. การแสดงออกทาง อารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม๕. การ ปฏิบัติตามหลัก ประชาธิปไตย	เคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น๔. การแสดงออกทาง อารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม๕. การ ปฏิบัติตามหลัก ประชาธิปไตย	เคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น๔. การแสดงออกทาง อารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม๕. การ ปฏิบัติตามหลัก ประชาธิปไตย	๔. การดูแล ห้องเรียนร่วมกัน ๕. การมีส่วนร่วมใน การเลือกวิธีการ แก้ปัญหา ๖. การเล่นและ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ๗. การมีส่วนร่วมใน ในการแก้ปัญหาข้อ ขัดแย้ง	ห้องฟ้าบอกเวลา ปรากฏการณ์ ธรรมชาติน่ารู้มา รู้จักต้นไม้ สัตว์ รอบตัว	ตัวเรา ผลไม้ที่น่ากินฤดู หนาว ดาวพิเศษ บ้านแสนสุข วันไหว้ครู หนูน้อยน่ารัก ประสาทสัมผัส	ตัวเรา อาเซียนน่ารู้ ชุมชนของเรา วันแม่ บ้านแสนสุข แมลงน่ารู้ วันลอยกระทง วันพ่อ คนดีมีประโยชน์ เวลา ฉันรักฤดูหนาว
	๘.๓.๓ ยอมรับการ ประนีประนอม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ประณี ประนอม แก้ไข ปัญหาโดยปราศจาก การใช้ความรุนแรง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ประณี ประนอม แก้ไข ปัญหาโดยปราศจาก การใช้ความรุนแรง ด้วยตนเอง				๘. การฟังและ ปฏิบัติตาม คำแนะนำ	ของเล่นของใช้	ของเล่นของใช้ กลางวัน- กลางคืน วิทยาศาสตร์	ต้นไม้ที่รัก อาเซียนน่ารู้ ผลไม้ที่น่ากิน กลางวัน-กลางคืน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย										
ตัวบ่งชี้ ๙.๑ สนทนา โต้ตอบและ เล่าเรื่องให้ ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่น พูดจนจบและ พูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ ฟัง	๙.๑.๑ ฟัง ผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนา โต้ตอบ สอดคล้องกับ เรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟัง ผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนา โต้ตอบอย่าง ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับ เรื่องที่ฟัง	๑. การฟัง ๒. การพูด ๓. มารยาทในการ ฟังการพูด	๑. การฟังและจับ ใจความ ๒. การฟังและการ ถ่ายทอดเรื่องราว ๓. การพูด/เล่า เรื่องราวต่าง ๆ ๔. มารยาทในการ ฟังการพูด	๑. การฟังและจับ ใจความ ๒. การฟังและการ ถ่ายทอดเรื่องราว ๓. การพูด/เล่า เรื่องราวต่าง ๆ ๔. มารยาทในการ ฟังการพูด	๑. การฟังเสียงต่าง ๆ ใน สิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตาม คำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำ คล้องจอง บทร้อยกรองหรือ เรื่องราวต่าง ๆ ๔. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ๕. การคาดเดาคำ วลีหรือ ประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๖. การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ เหตุการณ์และความสำ พันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ๗. การพูดอย่างสร้างสรรค์ใน การเล่นและการกระทำต่าง ๆ ๘. การออกจังหวะที่เหมาะสม ในการพูด ๙. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ ในการสื่อสาร ๑๐. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/ รูปแบบ ๑๑. การอ่านอย่างอิสระตาม ลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่าน โดยมีผู้ชี้แนะ ๑๒. การเห็นแบบอย่างของการ อ่านที่ถูกต้อง ๑๓. การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ	ห้องฟ้าบอก เวลา ปลอดภัย ไว่ก่อน ประชาคม อาเซียน ข้าวมี คุณค่า	ปฐมนิเทศ วันแม่ ข้าวมีคุณค่า เมืองไทยที่รัก วันพ่อ วันขึ้นปีใหม่ ตาวิเศษ โลกสวยด้วยมือ เรา	โรงเรียนของเรา บ้านแสนสุข วิตามินจากผัก วันเด็ก-วันครู เวลา โลกสวยด้วยมือ เรา ข้าวมีคุณค่า
	๙.๑.๒ เล่าเรื่อง ด้วยประโยค สั้นๆ	๙.๑.๒ เล่า เรื่องเป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่า เป็นเรื่องราว ต่อเนื่องได้					บ้านของเรา โรงเรียนของ เรา ชุมชนของ เรา	บ้านของเรา โรงเรียนของเรา ชุมชนของเรา	วันไหว้ครู บ้านแสนสุข ผีเสื้อแสนสวย ฝนจำ ฉันรักฤดูหนาว การสื่อสาร วันขึ้นปีใหม่

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๙.๒ อ่าน เขียน ภาพและ สัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพ และพูดข้อความ ด้วยภาษาของ ตน	๙.๒.๑ อ่าน ภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้ หรือกวาดตา มองข้อความ ตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่าน ภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือ กวาดตามอง จุดเริ่มต้นและ จุดจบของ ข้อความ	๑. ความรู้เกี่ยวกับ การใช้หนังสือ ๒. คำศัพท์จาก รูปภาพ ๓. การเขียนอิสระ๔. การเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน๕. ความรู้พื้นฐาน	๑. ความรู้เกี่ยวกับ การใช้หนังสือ ๒. คำศัพท์จาก รูปภาพ ๓. การเขียนอิสระ๔. การเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน๕. ความรู้พื้นฐาน	๑. ความรู้เกี่ยวกับ การใช้หนังสือ ๒. คำศัพท์จาก รูปภาพ ๓. การเขียนอิสระ๔. การเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน๕. ความรู้พื้นฐาน	๑๒.การเห็นแบบอย่างของ การอ่านที่ถูกต้อง ๑๓.การ สังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำและข้อความ ๑๔.การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัด จากซ้ายไปขวาจากบนลง ล่าง ๑๕.การสังเกตตัวอักษรใน ชื่อของตนหรือคำคุ้นเคย ๑๖.การสังเกตตัวอักษรที่ ประกอบเป็นคำผ่านการ อ่าน ๑๗.การคาดเดา วลี หรือ ประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กัน จากนิทาน เพลง คำ คล้องจอง ๑๘.การเล่นเกมทางภาษา ๑๙.การเห็นแบบอย่างของ การเขียนที่ถูกต้อง ๒๐.การเขียนร่วมกันตาม โอกาส และการเขียนอิสระ ๒๑.การเขียนคำที่มี ความหมายกับตัวเอง/คำ คุ้นเคย ๒๒.การคิดสะกดคำและ เขียนเพื่อสื่อความหมายด้วย ตนเองอย่างอิสระ	บ้านของเรา ประชาคม อาเซียน การสื่อสาร	ต้นไม้ที่รัก น้ำ เมืองไทยที่รัก อาเซียนน่ารู้ การสื่อสาร	ปลอดภัยไว้ก่อน ผีเสื้อแสนสวย เมืองไทยที่รัก กลางวัน- กลางคืน อากาศ การสื่อสาร
	๙.๒.๒ เขียนขีด เขียนอย่างมี ทิศทาง	๙.๒.๒ เขียน คล้ายตัวอักษร ตามแบบ	๙.๒.๒ เขียน ชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีคิดขึ้น เอง	เกี่ยวกับใช้หนังสือ และตัวหนังสือ๖. การเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน	เกี่ยวกับใช้หนังสือ และตัวหนังสือ๖. การเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน	เกี่ยวกับใช้หนังสือ และตัวหนังสือ๖. การเรียนรู้เกี่ยวกับ การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน	ปลอดภัยไว้ ก่อน	ประสาทสัมผัส ปลอดภัยไว้ก่อน ผัสสะสะอาด น้ำ	วันอาสาฬหบูชา ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ กลางวัน- กลางคืน เวลา ประสาทสัมผัส	

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้										
ตัวบ่งชี้ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่างจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑.ประสาทสัมผัสทั้งห้า ๒. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว	๑.ประสาทสัมผัสทั้งห้า ๒. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆรอบตัว	๑.ประสาทสัมผัสทั้งห้า ๒. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆรอบตัว	๑. การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒.การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมที่ต่างกัน ๓.การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทางและระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่ายและรูปภาพ ๔.การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม	ตัวเรา ท้องฟ้าบอกเวลา รู้จักต้นไม้ ดอกไม้	ปฐมวัยนิเทศ ตัวเรา ข้าวมีคุณค่า ผลไม้ที่น่ากิน ไม้ดอกไม้ประดับ วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ประสาทสัมผัส	ตัวเรา สัตว์โลกน่ารัก อาหารดีมีประโยชน์ มะพร้าวบ้านเรา เวลา โลกสวยด้วยมือ
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่าง ความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ลักษณะขึ้นไป	๑.คณิตศาสตร์พื้นฐานในชีวิตประจำวัน ๑.๑ รูปร่าง รูปทรง ๑.๒ ขนาด (เล็ก-ใหญ่) ๑.๓ ปริมาณ (มาก-น้อย) ๑.๔ การชั่งน้ำหนัก (อ้วน-ผอม , หนัก-เบา) ๑.๕ เวลา (วันนี้ เข้า กลางวัน เย็น กลางคืน)	๑.คณิตศาสตร์พื้นฐานในชีวิตประจำวัน ๑.๑ รูปร่าง รูปทรง ๑.๒ ขนาด (เล็ก-ใหญ่) ๑.๓ ปริมาณ (มาก-น้อย) ๑.๔ การวัดความยาว ความสูง ๑.๕ การชั่งน้ำหนัก(อ้วน-ผอม , หนัก-เบา) ๑.๖ การวัดความยาว ความสูง	๑.คณิตศาสตร์พื้นฐานในชีวิตประจำวัน ๑.๑ รูปร่าง รูปทรง ๑.๒ ขนาด (เล็ก-ใหญ่) ๑.๓ ปริมาณ(มาก-น้อย) ๑.๔ การวัดความยาว ความสูง ๑.๕ การชั่งน้ำหนัก(อ้วน-ผอม ,หนัก-เบา) ๑.๖ การวัดความยาว ความสูง	มุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย ๕.การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๖.การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๗.การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๘. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๙.การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ	คณิตศาสตร์พาเพลิน สมาชิกในครอบครัว น้ำดิน หิน ชุมชนน่าอยู่ อาหารดี ประโยชน์	ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้ การสื่อสาร วิทยาศาสตร์น่ารู้ อาหารดีมีประโยชน์	ของเล่นของใช้ ปลอดภัยไว้ก่อน การสื่อสาร วิทยาศาสตร์น่ารู้ ประสาทสัมผัส อาหารดีมีประโยชน์

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
	๑๐.๑.๓ คัดแยก สิ่งต่างๆตาม ลักษณะ หรือ หน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัด กลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตัวอย่าง น้อย ๑ ลักษณะเป็น เกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัด กลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไป เป็นเกณฑ์	๒. จำนวนและ ตัวเลข ๒.๑ การนับจำนวน ไม่เกิน ๑๐ ๒.๒ จำนวนนับ ๑- ๕	๑.๗ ทิศทาง ตำแหน่ง (บน-ล่าง, ใกล้-ไกล, หน้า-หลัง, ลำดับที่) ๑.๘ เวลา (วันนี้ เข้า กลางวัน เย็น กลางคืน)	๑.๗ ทิศทาง ตำแหน่ง (บน-ล่าง, ใกล้-ไกล, หน้า-หลัง, ลำดับที่) ๑.๘ เวลา (วันนี้ เข้า กลางวัน เย็น กลางคืน)	๑๐.การรวมและการแยกสิ่ง ต่าง ๆ ๑๑.การบอกและแสดงอันดับที่ ของสิ่งต่าง ๆ ๑๒.การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ ใช้หน่วยมาตรฐาน ๑๓.การจัดคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว/ความ สูง น้ำหนัก ปริมาตร ๑๔.การบอกและการ เรียงลำดับ ๑๕.การใช้ภาษาทาง คณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน ๑๖.การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ การณ์หรือการกระทำ ๑๗.การคาดเดาหรือการ คาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่าง มีเหตุผล ๑๘.การมีส่วนร่วมใน การลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล ๑๙.การตัดสินใจและการมีส่วน ร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	ของเล่นของ ใช้ โรงเรียนของ เรา ท้องฟ้า บอกเวลา	ของเล่นของใช้ วันแม่ วันพ่อ วันขึ้นปีใหม่ อากาศ ดาวพิเศษ	หนูทำได้ สัตว์โลกน่ารัก ผีเสื้อแสนสวย ต้นไม้ที่รัก ของเล่นของใช้ วันขึ้นปีใหม่ แมลงน่ารัก
	๑๐.๑.๔ เรียง ลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่าง น้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ		๒. จำนวนและ ตัวเลข ๒.๑ การนับจำนวน ไม่เกิน ๒๐ ๒.๒ จำนวนนับ ๑- ๕ ๒.๓ การนับ เพิ่มนับลด	๒. จำนวนและ ตัวเลข ๒.๑ การนับจำนวน ไม่เกิน ๓๐ ๒.๒ จำนวนนับ ๑- ๑๐ ๒.๓ การนับเพิ่มนับ ลด ๓. ชนิดของค่าเงิน		โรงเรียนของ เรา รู้จักต้นไม้ ข้าวมีคุณค่า	ฤดูฝน วันอาสาฬหบูชา ยุ้ง วันเด็ก-วันครู โลกสวยด้วยมือ เรา วันไหว้ครู ผลไม้ วันแม่ ผีเสื้อแสนสวย กล้วย ข้าวมีคุณค่า	ต้นไม้ที่รัก ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ อากาศ ท่องเที่ยวในโลก กว้าง เวลา แมลงน่ารัก ข้าวมีคุณค่า

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุ หรือ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	๑. ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต - วัฏจักรของสิ่งมีชีวิต - วัฏจักรของสิ่งมีชีวิต - การเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งต่าง ๆ เช่นน้ำ อากาศ สสาร พลังงาน ฯลฯ - ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติเช่น การเกิดฝน รุ้งกินน้ำ ฯลฯ	๑. ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต - วัฏจักรของสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต - การเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งต่าง ๆ เช่นน้ำ อากาศ สสาร พลังงาน ฯลฯ - ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติเช่น การเกิดฝน รุ้งกินน้ำ ฯลฯ	๑. ธรรมชาติรอบตัว- สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต - วัฏจักรของสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต -การเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งต่าง ๆ เช่นน้ำ อากาศ สสาร พลังงาน ฯลฯ - ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติเช่น การเกิดฝน รุ้งกินน้ำ ฯลฯ	๑. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล ๔. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๕.การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวน สิ่งของต่าง ๆ ๖. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา ๗. การบอกและแสดงอันดับของสิ่งต่าง ๆ ๘. การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน	ฤดูฝนมาเยือน สัตว์รอบตัว	ฤดูฝน น้ำ เมืองไทยที่รัก วันขึ้นปีใหม่ ดาวพิเศษ ผีเสื้อ ยุง	ต้นไม้ที่รัก วันไหว้ครู อากาศ ชุมทรัพย์ มหัศจรรย์ฝนจำ อากาศ ผีเสื้อ ยุง
	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล					ปรากฏการณ์ธรรมชาติ นารู้	ฤดูฝน ไม่ดอกไม้ประดับ น้ำ อากาศ	ต้นไม้ที่รัก วิตามินจากผัก อากาศ กลางวัน- กลางคืน การสื่อสาร ฝนจำ

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๑๐.๓ มีความ สามารถใน การคิด แก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่อง ง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจใน เรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจใน เรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้น	๑. การเรียนรู้และใน ชีวิตประจำวัน ๒.การหนักตรฐรู้ เกี่ยวกับตนเอง ๓. การรู้จักแสดง ความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	๑. การเรียนรู้และใน ชีวิตประจำวัน ๒.การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเอง	๑. การเรียนรู้และใน ชีวิตประจำวัน ๒.การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเอง	๑. การมีส่วนร่วมใน การลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมี เหตุผล ๒. การตัดสินใจและ มีส่วนร่วมใน กระบวนการ แก้ปัญหา ๓. การมีส่วนร่วมใน วิธีการแก้ปัญหา ๔. การมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาข้อ ขัดแย้ง ๕. การต่อขึ้นส่วน เล็กเติมในชิ้นส่วน ใหญ่ให้สมบูรณ์และ การแยกชิ้นส่วน	เด็กดีมีวินัย น้ำดีมีน้ำใจ ของ เล่นของใช้	ต้นไม้ที่รัก วันแม่ วันพ่อ อากาศ วิทยาศาสตร์	ต้นไม้ที่รัก วันแม่ วันพ่อ อากาศ วิทยาศาสตร์
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุ ปัญหาและ แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุ ปัญหา สร้าง ทางเลือกและ เลือกวิธีการ แก้ปัญหา					บ้านของเรา ปรากฏการณ์ ธรรมชาติที่น่ารู้	ผลไม้ที่น่ากิน กลางวัน- กลางคืน ดาวพิเศษ ชุมชนน่าอยู่ โลกสวยด้วยมือ เรา	ปลอดภัยไว้ก่อน วิทยาศาสตร์ อาหารดีมี ประโยชน์ ผลไม้ที่น่ากิน

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์										
ตัวบ่งชี้ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะ ตาม จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้าง ผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้าง ผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองโดยมี การดัดแปลง และแปลกใหม่ จากเดิมหรือมี ลายละเอียด เพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้าง ผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง โดยมี การดัดแปลง แปลกใหม่จาก เดิม และมี ลายละเอียด เพิ่มขึ้น	๑. การควบคุมและ การประสานสัมพันธ์ ของกล้ามเนื้อและ ระบบประสาท เช่น - การลากเส้นเป็น จินตนาการ - การพิมพ์ภาพจาก วัสดุต่าง ๆ - การเล่นสี - การนวด คลึง วัสดุ รูปแบบตาม - การร้อยอิสระ ๒. วิธีใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน ศิลปะอย่างถูกวิธีและ ปลอดภัย เช่น กรรไกร	๑. การควบคุมและ การประสานสัมพันธ์ ของกล้ามเนื้อและ ระบบประสาท เช่น ๑.๑ การลากเส้นเป็น จินตนาการ ๑.๒ การตัดกระดาษ หรือวัสดุต่าง ๆ เป็น รูปตามจินตนาการ ๑.๓ การพิมพ์ภาพ จากวัสดุต่าง ๆ ๑.๔ การเล่นสี ๑.๕ การนวด คลึง วัสดุรูปแบบตาม จินตนาการ ๑.๖ การประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ ตาม จินตนาการ ๑.๗ การร้อยอิสระ	๑. การควบคุมและการ ประสานสัมพันธ์ของ กล้ามเนื้อและระบบ ประสาท เช่น ๑.๑ การลากเส้นเป็น จินตนาการ ๑.๒ การตัดกระดาษ หรือวัสดุต่าง ๆ เป็นรูป ตามจินตนาการ ๑.๓ การพิมพ์ภาพจาก วัสดุต่าง ๆ ๑.๔ การเล่นสี ๑.๕ การนวด คลึง วัสดุรูปแบบตาม จินตนาการ ๑.๖ การประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ ตามจินตนาการ ๑.๗ การร้อยอิสระ	๑. การรับรู้และ แสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และ ชิ้นงาน ๒. การแสดง ความคิด สร้างสรรค์ผ่าน ภาษา ทำทาง การ เคลื่อนไหว และ ศิลปะ ๓.การสร้างสรรค์ ชิ้นงานโดยใช้ รูปร่างรูปทรงจาก วัสดุที่หลากหลาย	ร่างกายของเรา อาหารที่มี ประโยชน์ สัตว์ รอบตัว ปรากฏการณ์ ธรรมชาติน่ารู้ ของเล่นของใช้ ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้	ตัวเรา วันอาสาฬหบูชา วันแม่ วันพ่อ วันขึ้นปีใหม่ ดาวพิเศษ ชุมชนน่าอยู่ ฤดูร้อน หนูน้อยน่ารัก บ้านแสนสุข ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้	ตัวเรา โรงเรียนของเรา อาหารที่มี ประโยชน์ วันอาสาฬหบูชา ประสาทสัมผัส มะพร้าวบ้านเรา วันเด็ก-วันครู คนดีมีประโยชน์ ปลอดภัยไว้ก่อน ของเล่นของใช้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตาม จินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกร ของตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสาร ความคิด ความรู้สึกร ของตนเองอย่าง หลากหลาย หรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสาร ความคิด ความรู้สึกร ของตนเองอย่าง หลากหลาย และแปลกใหม่	๑. การเคลื่อนไหว ส่วนต่างๆ ของ ร่างกาย - การทำท่าทางตาม จินตนาการและตาม คำบรรยาย - การเคลื่อนไหว ตามเสียงดนตรีและ เพลง - การออกกำลังกาย บริหารต่างๆ - การทำท่าเป็นผู้นำ ผู้ตาม - การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทาง ระดับ และ พื้นที่	๑. การเคลื่อนไหว ส่วนต่างๆ ของ ร่างกาย - การทำท่าทางตาม จินตนาการและตาม คำบรรยาย - การเคลื่อนไหว ตามเสียงดนตรีและ เพลง - การออกกำลังกาย บริหารต่างๆ - การทำท่าเป็นผู้นำ ผู้ตาม - การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทาง ระดับ และ พื้นที่	๑. การเคลื่อนไหว ส่วนต่างๆ ของ ร่างกาย - การทำท่าทางตาม จินตนาการและตาม คำบรรยาย - การเคลื่อนไหว ตามเสียงดนตรีและ เพลง - การออกกำลังกาย บริหารต่างๆ - การทำท่าเป็นผู้นำ ผู้ตาม - การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทาง ระดับ และ พื้นที่	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และ การแสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี ๒.การเล่นเครื่อง ดนตรีประกอบ จังหวะ ๓.การเคลื่อนไหว ตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๔. การเล่น บทบาทสมมติ ๕. การแสดง ความคิด สร้างสรรค์ผ่าน ภาษาท่าทาง การ เคลื่อนไหว และ ศิลปะ	สัตว์รอบตัว การ เคลื่อนไหว ร่างกาย การ เดินทาง	ฤดูฝน ฤดู ต้นไม้ที่รัก ผักสด สะอาด ฤดูหนาว อากาศ หนาว พิเศษ หนูน้อย น่ารักผลไม้	บ้านแสนสุข สัตว์โลกน่ารัก ชุมชนน่าอยู่ ฝนจำ อาเซียน น่ารัก เวลา วันขึ้นปีใหม่ คน ดีมีประโยชน์ แมลงน่ารัก วิทยาศาสตร์น่ารู้ อากาศ

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
พัฒนาการด้านสติปัญญามาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย										
ตัวบ่งชี้ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนข้อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ	๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ	๑. การสำรวจสิ่งต่าง ๆ ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	ความปลอดภัยเด็กดีมีวินัย	น้ำดาวิเศษ	ฝนจำผลไม้ที่น่ากิน
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	๓. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆรอบตัว	๓. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆรอบตัว	๓. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆรอบตัว	๕. การอ่านหนังสือภาพนิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ ๖. การคาดเดาวลีหรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๗.การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	ประสาทสัมผัสรู้จักต้นไม้สัตว์รอบตัวข้าวมีคุณค่า	ข้าวมีคุณค่าอาหารดีมีประโยชน์วันขึ้นปีใหม่ผีเสื้อยุ้ง ยานพาหนะอากาศกลางวัน-กลางคืนข้าวมีคุณค่า	สัตว์โลกน่ารักวิทยาศาสตร์วันเด็ก-วันครูคนดีมีประโยชน์ข้าวมีคุณค่าการสื่อสาร

มาตรฐาน/ตัว บ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้				ชั้น/หน่วยการจัดประสบการณ์		
	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕- ๖ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้			ประสบการณ์ สำคัญ	อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี
				อายุ ๓ - ๔ ปี	อายุ ๔ - ๕ ปี	อายุ ๕ - ๖ ปี				
ตัวบ่งชี้ ๑๒.๒ มีความ สามารถใน การแสวงหา ความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหา คำตอบของข้อ สงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัย ต่าง ๆ ตาม วิธีการของ ตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัย ต่าง ๆ โดยใช้ วิธีการที่ หลากหลาย ด้วยตนเอง	๑. การเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน๒. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการใช้ หนังสือและ ตัวหนังสือ๓. การ	๑. การเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน๒. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการใช้ หนังสือและ ตัวหนังสือ๓. การ	๑. การเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน๒. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการใช้ หนังสือและ ตัวหนังสือ๓. การ	๑. การสำรวจสิ่ง ต่าง ๆ และแหล่ง เรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถาม ในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหา ความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อ	ปลอดภัยไว้ก่อน เด็กดีมีวินัย วันเด็ก การสื่อสาร	น้ำ ฤดูหนาว อากาศ ตาวิเศษ บ้านแสนสุขการ สื่อสาร	สัตว์โลกน่ารัก วิทยาศาสตร์น่ารู้ วันวิสาขบูชา ท่องเที่ยวในโลก กว้าง ฉันทะรักฤดู หนาว การสื่อสาร
	๑๒.๒.๒ ใช้ ประโยคคำถาม ว่า “ใคร” “อะไร” ในการ ค้นหาคำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ ประโยค คำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ใน การค้นหา คำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ ประโยค คำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหา คำตอบ	เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัว	เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัว	เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัว	สงสัยต่าง ๆ ๔. การมีส่วนร่วม ในการรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอ ข้อมูลจากการสืบ เสาะหาความรู้ใน รูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่าง ง่าย	ประสาทสัมผัส สนุกกับนักคิดค้น การติดต่อสื่อสาร วันขึ้นปีใหม่	ผักสดสะอาดไม่ ดองไม้ประดับ เมืองไทยที่รัก วันแม่ วันพ่อ วันขึ้นปีใหม่ อากาศ กลางวัน- กลางคืน ชุมชน น่าอยู่ วิทยาศาสตร์น่ารู้	สัตว์โลกน่ารัก วิทยาศาสตร์น่ารู้ ประสาทสัมผัส วันวิสาขบูชา อากาศ เวลา ชุมชนน่าอยู่ กลางวัน- กลางคืน

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชาโดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑. หลักการจัดประสบการณ์

- ๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง
- ๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- ๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการของเด็ก
- ๑.๔ จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๕ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

- ๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ๒.๓ จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- ๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- ๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- ๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่ตีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้ออกการณไว้

๒.๙ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑๐ จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อแหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านการจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๓.๑.๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓ - ๔ ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๘ - ๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๒ - ๑๕ นาที

วัย ๕ - ๖ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที

๓.๑.๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓.๑.๓ กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐ - ๖๐ นาที

๓.๑.๔. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ การพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินน้ำมัน ฯลฯ

๓.๒.๓ การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบความพลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของรวมนวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๓.๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

๓.๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง โรงเรียนอนุบาลแม่สายได้นำกิจกรรมตามแนวคิดโฮลโคป มาใช้ในการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์และเล่นตามมุมเป็นเวลา ๔๕ นาที

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้ จากการเล่น ที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๑. ความสะอาด ความปลอดภัย
๒. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
๓. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
๔. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
๕. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
๖. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรับรู้ มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก

การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่าง ๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓ - ๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง

๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อบุคคลของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อลงไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อยสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนคือการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณสถานศึกษาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก บริเวณสนามเด็กเล่นต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็ก และผู้ปกครองบริเวณธรรมชาติปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่ายภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี /การเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติอาจจัดเป็นมุมเล่นดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระดาษขนาดเห็นเต็มตัวหวี ตลับแป้ง ฯลฯ
- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- ❖ เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ
- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว
- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อกร

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
- ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเขียนนิทานกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- ❖ สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- ❖ พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- ❖ กระดาษ
- ❖ เลือกลูม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- ❖ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้นเช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้ขนาดแบ่ง ฯลฯ

๕. การพับ ฉีก ตัดปะเช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุเช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อยเช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘. การสานเช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือกผูกตั้งให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเติมกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน
- ❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลือตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ /กิจกรรมในวงกลมตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทย์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมกลางแจ้งตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ รีบบิ้น แถบผ้า ห่วง
๒. หวาย ลูกทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสภาพของสถานศึกษา
๔. มีวิธีการใช้อย่างง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช้สีสะท้อนแสง
๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือสถานศึกษา

เอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณ

ที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็กมีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด
๒. วางแผนการผลิตโดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็กสื่อชิ้นนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้
๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อมีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อเพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง

๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้

๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อม ๆ กัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน

๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจะตกลงมาเสียหาย แตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่ และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็กลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. สี หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อนั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อนั้นเพียงใด
๓. สื่อนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บหรือจัดวางไว้ด้วยกัน
๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง
๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับเพื่อให้สะดวกในการขนย้าย
๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อเด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงร่างหรือภาพประจุด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่
๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้นก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือปัดฝุ่นให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต
๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

๑. สวนสมุนไพร
๒. สวนพืชผักสวนครัว
๓. สวนจรรยา
๔. ลานกลางแจ้ง
๕. บ่อน้ำบ่อทราย
๖. ลาน โดมอเนกประสงค์
๗. ห้องสมุดปฐมวัย ห้องสมุดลอยฟ้า มุมของเก่าเราอนุรักษ์
๘. ห้องศูนย์สื่อปฐมวัย
๙. ลานเลอะเทอะ
๑๐. สวนพุทธศาสตร์
๑๑. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
๑๒. สวนอุตุนิมิตวิทยา
๑๓. ห้องวิทยาศาสตร์
๑๔. สนามหญ้า
๑๕. ห้องพยาบาล
๑๖. เรือนดนตรีไทย

แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

๑. วัดพญาสีตวงคำ
๒. วัดเวียงพาน
๓. วัดดอยเวา
๔. วัดถ้ำผาจม
๕. วัดพรหมวิหาร
๖. คริสตจักร
๗. มัสยิดอัยยิบูรแม่สาย
๘. สถานีตำรวจแม่สาย
๙. ที่ว่าการอำเภอแม่สาย
๑๐. เทศบาลตำบลแม่สาย
๑๑. โรงพยาบาล
๑๒. สวนสุขภาพ
๑๓. ตลาดสดแม่สาย
๑๔. ตลาดค้าขายชายแดน
๑๕. สะพานลอย
๑๖. สวนจักรพันธ์เพ็ญศิริ

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อตนเอง และเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผน การจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายไม่ควรใช้แบบทดสอบ
๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดประสบการณ์ทุกขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่การประเมินพฤติกรรมของเด็กก่อนการจัดประสบการณ์ การประเมินพฤติกรรมเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมและการประเมินพฤติกรรมเด็กเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ พฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กที่ได้รับการประเมินนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ผู้สอนวางแผนและออกแบบไว้ การประเมินพัฒนาการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาเด็กต่อไป สถานศึกษาควรมีกระบวนการประเมินพัฒนาการและการจัดการอย่างเป็นระบบสรุปผลการประเมินพัฒนาการที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กสอดคล้องตามหลักการประเมินพัฒนาการ รวมทั้งสะท้อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา มีดังนี้

๑. หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยควรคำนึงถึงหลักสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๔-๖ ปี ดังนี้

- ๑.๑ ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
- ๑.๒ การประเมินพัฒนาการ มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กและสรุปผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก
- ๑.๓ การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
- ๑.๔ การประเมินพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินพัฒนาการเด็กได้อย่างรอบด้านสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งระดับอายุของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้
- ๑.๕ การประเมินพัฒนาการพิจารณาจากพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม ควบคู่ไปในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับอายุ และรูปแบบการจัดการศึกษา และต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๖ การประเมินพัฒนาการต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ
- ๑.๗ สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา เช่น แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินและรายงานผลพัฒนาการและสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลการพัฒนาการเด็กระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

๒. ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้นสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพมาตรฐานที่พึงประสงค์กำหนด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมได้ ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการประกอบด้วย

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

๒.๒ วิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๒.๓ เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

การประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

สิ่งที่จะประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินการมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักรักษาความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่นและการออกกำลังกาย และการใช้มืออย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน

ด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความสนใจ/ความสามารถ/และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริต และรู้สึกถูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตลอดจนการประหยัสดอดออม และพอเพียง

ด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้า และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษารวมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักษาความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดเชิงเหตุผล คิดรวบยอด การเล่น/การทำงานศิลปะ/การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้

๒.๒ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบคือ **การสังเกตอย่างมีระบบ** ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือ **การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ** เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่าบันทึกอะไรการบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอเนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆคือ

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้เชียวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้การวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการด้านภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กแต่ละคนและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่ผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์

- ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
- ผู้สอนควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐-๒๐ นาที

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่น ๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลถ้อยงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มีการนำ ผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแต่การสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแค่ว่าแฟ้มผลงานที่ไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเนื่องเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็กผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถ

เปรียบเทียบความก้าวหน้าทีลูกของตนมีเพิ่มขึ้น จากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อ ๆ มา ข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่นจำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทักษคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความสามารถของเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยการให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่สะสมในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุลงในแฟ้มผลงานของเด็ก

๕. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุกระทรวงสาธารณสุขซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอน ดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความบนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่มคือ น้ำหนักที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็กอย่างให้แบ่งเบนออกจากเส้นประเมินมิเช่นนั้นเด็กมีโอกาสน้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

- เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากห่วยเล่นมากขึ้น และความอยากอาหารลดลงร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

- ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

- กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

๕.๒ การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาดสิ่งปกติดร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการคือ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

๒.๓ เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริง ๆ

๒. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

๓. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

๑) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลานาน มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

๒) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม

๓) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้น ๆ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม
ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

๔) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

๒.๓.๑ ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะประเมินเป็นระบบตัวเลข เช่น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอดี หรือ ควรส่งเสริมตามที่สถานศึกษากำหนด ตัวอย่างเช่น

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๓	ดี
๒	พอใช้
๑	ควรส่งเสริม

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติตามกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมต้องให้กำลังใจ
๒ หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
๓ หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

ตัวอย่างคำอธิบายคุณภาพ

พัฒนาการด้านร่างกาย : สุขภาพอนามัย

พัฒนาการด้านร่างกาย : กระโดดเท้าเดียว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ส่งเสริมความสะอาด	๑ หรือ ควรส่งเสริม	ทำได้แต่ไม่ถูกต้อง
๒ หรือ พอใช้	สะอาดพอใช้	๒ หรือ พอใช้	ทำได้ถูกต้อง แต่ไม่คล่องแคล่ว
๓ หรือ ดี	สะอาด	๓ หรือ ดี	ทำได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์ : ประหยัด

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้เกินความจำเป็น
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดเป็นบางครั้ง
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดตามความจำเป็นทุกครั้ง

พัฒนาการด้านสังคม : ปฏิบัติตามข้อตกลง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
๒ หรือ พอใช้	ปฏิบัติตามข้อตกลง โดยมีผู้ชี้แนะหรือกระตุ้น
๓ หรือ ดี	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา : เขียนชื่อตนเองตามแบบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้านหรือสลับที่
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อเองได้ ตัวอักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้านไม่สลับที่

๒.๓.๒ การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้น ๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือ การใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้มีมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินใจสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินใจและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

๒.๓.๓ การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อพัฒนาการให้กับเด็กในระดับสูงขึ้นไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่นับเป็นการศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียนรู้ และเกณฑ์การเรียนรู้ซ้ำชั้น และหากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้อยส้อมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น
๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระดักสองขาพ้นจากพื้น ถือจับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้
๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่าง ๆ เขียนตามแบบอย่างได้
๔. ทักษะภาษาการรู้หนังสือได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่าง ๆ อย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่าง ๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง
๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้คำใหม่ ๆ ในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน
๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

๓. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็กซึ่งสถานศึกษาต้องสรุป ผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๓.๑ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

- ๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
- ๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- ๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓.๒ ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๓.๒.๑ ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และสารนิเทศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๓.๒.๒ ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศ ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๓.๒.๓ ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลที่ศึกษานิเทศก์/ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพเด็กและมาตรฐานการศึกษา

๓.๓ ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินพัฒนาการโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๓.๓.๑ รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓ ๒ ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๓.๓.๒ รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการ ความก้าวหน้าของเด็กที่ดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓.๓.๓ รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างไร เช่น

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง ๒ ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่กลับหัว เปิด และทำท่าทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

๓.๔ เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ ของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	- วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	- ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	- รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัยร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	- พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด	- ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๓.๕ วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

๓.๕.๑ การรายงานผลการประเมินพัฒนาการในเอกสารหลักฐานการศึกษา ข้อมูลจากแบบรายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็กฯลฯ

๓.๕.๒ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบสามารถรายงานได้หลายวิธีเช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- จดหมายส่วนตัว
- การให้คำปรึกษา
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบ บสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชนมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

- ๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
- ๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้
 - ๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - ๑.๒.๒ มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค
 - ๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย
 - ๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้
 - ๑.๒.๕ มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด
 - ๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก
 - ๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ ของเด็กและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรม
 - ๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์
- ๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริหารทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
- ๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ
- ๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
- ๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
- ๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ
- ๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก
- ๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเด็กเองและผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและ สติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาคณะกรรมาธิการให้เป็นผู้มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคล และเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กกับผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓- ๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดโดยดำเนินการดังนี้

๑. เป้าหมายคุณภาพเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้และสภาพที่ พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินพัฒนาการ จะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่พิการอาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพเด็ก ทั้งวิธีการเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มเด็กที่มีจุดเน้นเฉพาะด้าน

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ – ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษา โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษาาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

๑.๒ จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและบุคลากรอื่น ๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับการอบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียน การสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบางโอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะทำให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดี ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็กเพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดสถานศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ทุกระดับละทุกอาชีพ การกำกับดูแลประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาห้องเรียนพิเศษด้านภาษาอังกฤษเข้ม ระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น เพื่อที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศไทยในอนาคต อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรสถานศึกษาห้องเรียนพิเศษด้านภาษาอังกฤษเข้ม ระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๕

โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์) ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาห้องเรียนพิเศษด้านภาษาอังกฤษเข้ม ระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๕ ให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑
วิสัยทัศน์	๒
พันธกิจ	๓
จุดหมาย	๔
หลักการ	
แนวการจัดการศึกษาปฐมวัย	๖
พัฒนาการเด็กปฐมวัย	๑๑
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	๑๕
การจัดเวลาเรียน	๒๙
สาระการเรียนรู้รายปี	๒๙
สาระที่ควรรู้	๓๖
ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้	๓๗
การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี	๕๖
การจัดประสบการณ์	๘๖
การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้	๘๙
การประเมินพัฒนาการ	๑๐๑
การบริหารจัดการหลักสูตร	๑๑๔

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓ – ๖ ปี)

๑๑๘

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑๑๙

ภาคผนวก

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลแม่สาย(สายศิลปศาสตร์)
ปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๖

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์)
เรื่อง การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกคำสั่งที่ สพฐ ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยของตนเอง เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์) จึงได้ทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการฉบับดังกล่าวโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์) จึงประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

จึงประกาศเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ลงชื่อ อ. น. พ.

(พ.ต.ท. ชาญณรงค์ รัชตประทาน)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์)

ลงชื่อ
ลงชื่อ

(นายระดับ ตาเต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแม่สาย (สายศิลปศาสตร์)

ภาคผนวก

ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา
เห็นชอบให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ได้

(ลงชื่อ) พ.ต.ท. ชาญณรงค์ รัชตประทาน
(พ.ต.ท. ชาญณรงค์ รัชตประทาน)

(ลงชื่อ) นางดารินทร์ ตารินทร์
(นางดารินทร์ ตารินทร์)

(ลงชื่อ) นายเกรียงศักดิ์ ตีรรักษา
(นายเกรียงศักดิ์ ตีรรักษา)

(ลงชื่อ) นายดำรง ชงทำ
(นายดำรง ชงทำ)

(ลงชื่อ) นายณรงค์ ใจตารักษ์
(นายณรงค์ ใจตารักษ์)

(ลงชื่อ) นางสาวพรฟ้า ศรีศรกำพล
(นางสาวพรฟ้า ศรีศรกำพล)

(ลงชื่อ) นายนพรัตน์ สงวนศักดิ์
(นายนพรัตน์ สงวนศักดิ์)

(ลงชื่อ) นายณรงค์ ศรีวรลักษณ์
(นายณรงค์ ศรีวรลักษณ์)

(ลงชื่อ) นายวิโรจน์ ใจวงศ์
(นายวิโรจน์ ใจวงศ์)

(ลงชื่อ) นางจามรี เนตรสิริแสงการุณ
(นางจามรี เนตรสิริแสงการุณ)

(ลงชื่อ) นายระดับ ตาเต
(นายระดับ ตาเต)